

ศึกษาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

พฤษภาคม 2554

ศึกษาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศึกษาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ

พฤษภาคม 2554

ศศันท์ สุขสถิตย์. (2554). *ศึกษาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย*. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พริยะพจนท์, อาจารย์ ดร.สุนนรตี นิมเนตพันธ์.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย และเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมนันทนาการ กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชาย – หญิง อายุ 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนดลวิทยา โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสังเกตจากแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของ อริสา ใสคำภา ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างจากการจับสลาก 1 ห้องเรียน จากจำนวน 3 ห้องเรียน เลือกนักเรียน จำนวน 20 คน โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน เป็นกลุ่มควบคุม ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ ทุกวันศุกร์ วันละ 45 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของอริสา ใสคำภา การวิจัยครั้งนี้ใช้แผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย โดยใช้การทดสอบค่า t – test (Independent Samples) แบบเป็นอิสระต่อกัน และทดสอบค่า t – test (Dependent Samples) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน การศึกษาครั้งนี้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาพบว่า

เด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการมีพฤติกรรมทางสังคมดีกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY OF THE RECREATIONAL ACTIVITY PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT
SOCIAL BEHAVIOR OF THE EARLY CHILDHOOD

AN ABSTRACT
BY
SASANAN SOOKSATIT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University

May 2011

Sasanan Sooksatit. (2011). *A Study of Recreation Activity Program for the Development Social Behavior of The Early Childhood*. Master thesis. M.S. (Recreation Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Assc. Prof. Tawate Piriapoen, Dr.Sumonratee Nimnatipun.

The objectives of this research are to compare the results of the test before and after the arrangement of the leisure activities to develop 5 - 6 year children's social activities; and to compare the social activities of the children who have attended the activities with those of the children who have not attended the activities. The samples of this research are male and female kindergarten students whose ages rank between 5 - 6 years studying in class three of the kindergarten, semester 1, year 2010, at Don Witthaya School. The samples are divided into two groups, i.e., an experimental group and a control group. The observation technique used here is applied from the Observation Plan for Social Activities by Arisa Sokhampha. The samples are randomly picked. First, a classroom from all the three will be randomly selected. Then 20 students from the classroom will be randomly selected to be in the experimental group and the other 20 for the control group. The experimental period is 45 minutes of every Friday for 8 consecutive weeks. The tools used in this research are the Plan for Arranging Leisure Programme for Developing Children's Social Activities and the Observation Plan for Social Activities by Arisa Sokhampha. The experimental scheme is the Randomized Control Group, Pretest - Posttest. The research hypotheses are tested with the t-test (independent samples) and t-test (dependent samples) techniques and statistical significant difference at the level of .01.

The research results indicate that

The children who have attended the leisure activities have shown the level of social activities higher than that of the children not attending the leisure activities with the statistical significance of .01.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
ศึกษาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
ของ
ศศินทร์ สุขสถิตย์

ได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2554

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

(รองศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุมนรตี นิมนติพันธ์)

(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุมนรตี นิมนติพันธ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ทเวศร์ พิริยะพณท์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. สุมนรติ นิมนติพันธ์ กรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความช่วยเหลือช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนการทำ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี และรองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง ประธานและกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม ช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์เรียบร้อยและมีคุณภาพ และคณาจารย์ภาควิชา สันตนาการทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา อบรมสั่งสอนให้ข้าพเจ้ามีความรู้มากยิ่งขึ้น สามารถ เพิ่มศักยภาพเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจแผนการจัด โปรแกรมสันตนาการและเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และให้คำแนะนำช่วยเหลือในการแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมควร โพธิ์ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวุฒิ พึ่งโพธิ์ทอง และรองศาสตราจารย์ ดร.พิภพ วังเงิน อาจารย์ไพศาล ตันติเสนา และคุณธนาพันธ์ ธนาพงศธร ที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจทานแก้ไขตลอดการ ทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุมนมาลย์ นิมนติพันธ์ ที่คอยให้คำปรึกษา คำแนะนำและส่งเสริมสนับสนุนให้ศึกษาต่อปริญญาโทในครั้งนี้ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด

ในการรวบรวมข้อมูล ได้รับความกรุณาจากผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 3 โรงเรียนดลวิทยา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการทดลอง ผู้วิจัย ขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ คุณสมักร ภูมิเขต ที่คอยให้คำปรึกษาคำแนะนำ ช่วยเหลือในการจัดทำ ปริญญานิพนธ์ทุกขั้นตอนด้วยความใจดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพรทัศน์ สุขสถิตย์ คุณแม่จิรัญญา สุขสถิตย์ ที่ได้อบรมเลี้ยง ดูและให้การศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจตลอดการทำปริญญานิพนธ์และได้สอนให้มีสติ ทุกครั้งในการเรียนจนทำให้การเรียนสำเร็จลุล่วงได้ตามความมุ่งหวังและตั้งใจ

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาบัตรฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดาที่ได้อบรมเลี้ยงดูและให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยและพระคุณคณาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีต และปัจจุบัน ที่ได้ให้ความรู้แนวคิดและการอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ศศนันท์ สุขสถิตย์

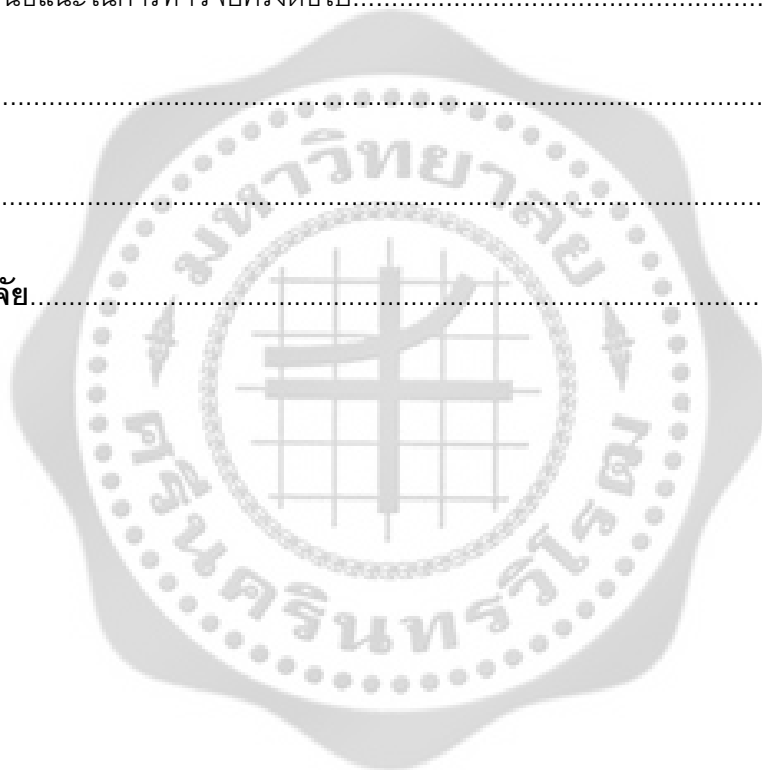

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ.....	5
เด็กปฐมวัยและพฤติกรรมทางสังคม.....	10
ประวัติโรงเรียนดลวิทยา.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	20
งานวิจัยในประเทศไทย.....	21
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	25
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	36
บทย่อ.....	36
สรุปผลการวิจัย.....	38
อภิปรายผล.....	38
ข้อเสนอแนะ.....	41
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	41
บรรณานุกรม.....	42
ภาคผนวก.....	48
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	72

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลของแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนการ ทดลองกลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E).....	30
2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย หลังการ ทดลองของกลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E).....	30
3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม(C).....	32
4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (E).....	32
5 ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง การทดลองสัปดาห์ที่ 1 – 8 จำแนกตามกลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E)	33
6 ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มควบคุม (C) หลังการทดลองที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมนันทนาการ ในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็น รายด้าน.....	34
7 ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลอง (E) หลังการได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ ในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็น รายด้าน.....	35

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2	เส้นภาพแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองจำแนกเป็นรายด้าน.....	31
3	เส้นภาพแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองสัปดาห์ที่ 1 – 8....	33
4	เส้นภาพแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุมหลังจากการทดลองในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็นรายด้าน.....	34
5	เส้นภาพแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง หลังจากการทดลองในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็นรายด้าน....	35

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบุคลากรของชาติในทุกด้าน และได้วางรากฐานทางการศึกษาตั้งแต่วัยเด็กเพื่อก้าวไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตและสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มีการปรับปรุงแก้ไขมาโดยตลอดเพื่อให้เยาวชนของชาติ ได้รู้จักการเรียนรู้ทางการคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมความรู้คู่คุณธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากอบายมุขต่างๆ อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดีโดยการออกกำลังกาย เล่นกีฬาและนันทนาการ ดังนั้นกิจกรรมนันทนาการเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล ทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา แต่ในสภาพปัจจุบันเด็กเยาวชนไทยเริ่มมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปตามสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อาจมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว หรืออาจเกิดความเครียดในเวลาเรียนเพราะในปัจจุบันสังคมไทยได้มีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่เด็กเล็กไปจนถึงผู้ใหญ่ ซึ่งแนวทางแก้ไขควรเริ่มที่วัยเด็กเล็ก โดยนำกิจกรรมนันทนาการมาจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยเด็กเล็กเพื่อพัฒนา พฤติกรรมของเด็กกระตุ้นให้ดีขึ้นจากการทำกิจกรรมนันทนาการ (ดนู จีระเดชากุล 2546: 33)

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สร้างพื้นฐานพฤติกรรมทางสังคม เพราะเด็กยังไม่ได้มีลักษณะที่ดี ที่สำเร็จรูปมากอย่างที่สังคมต้องการ เด็กจึงจะค่อยๆ รับรู้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม เด็กเรียนรู้ รับรู้ ได้จากการสังเกต การสัมผัส การปฏิบัติจริง การได้เล่น การทำงานและเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมทางสังคม โดยใช้ กิจกรรมนันทนาการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อเด็ก ดังที่ปรากฏขึ้นใน”อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก” (Convention the Rights of the Child) ข้อที่29 การศึกษาของเด็กมุ่งไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพ และข้อที่ 31 เด็กจะต้องได้รับสิทธิของเด็กที่จะมีการพักและเวลาพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็กและการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ (คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติ. 2544: 16-17)

ในการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นต้องเริ่มพัฒนา และให้ความสำคัญตั้งแต่ปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของชีวิต เพราะแต่ละสังคม จะต้องมีการระเบียบ การปฏิบัติข้อตกลงของสังคมดังที่ เฮอร์ลิค (Hurlock. 1964: 274 – 275) ได้กล่าวถึง รูปแบบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม การพึ่งพาอาศัยกัน การไม่เห็นแก่ตัว การยอมรับผู้อื่นการปฏิบัติตามข้อตกลง ซึ่งนำไปสู่การอยู่ร่วมกันทางสังคมการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยเกิดขึ้นได้หลายทาง ดังนั้น การจัดกิจกรรมนันทนาการจึงเป็นกิจกรรมที่ช่วย

พัฒนาพฤติกรรมสังคมได้อีกทางหนึ่ง โดยต้องใช้หลักการทางนันทนาการมาสอนนักเรียน สมบัติ กาญจนกิจ (2542: 127) กล่าวว่า การจัดโปรแกรมนันทนาการในโรงเรียน เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญ ยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนช่วยให้เขาเหล่านั้นมีโอกาส เข้าใจ มีความรักและซาบซึ้งกับกิจกรรมเวลาว่าง รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการเข้าร่วม กิจกรรมนันทนาการอย่างมีจุดหมาย ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมซึ่งจะส่งผล ให้เด็กปฐมวัย มีความสามารถในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มกับผู้อื่น การแบ่งปัน และการช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตจริงของเด็กและให้ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณีนาวากาญจน์ (2541: 271) ที่กล่าวว่า ควรให้ความสำคัญกับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการตั้งแต่เด็กระดับอนุบาล เพราะเด็กวัยนี้ เป็นวัยที่ซุกซน อยากรู้ อยากเห็น อยากเล่น กิจกรรมที่จัดต้องเป็นกิจกรรมที่อิสระและส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์เพราะเด็กในวัยที่อยู่นิ่งเฉยไม่ได้ หากไม่จัดโปรแกรมนันทนาการให้นยามว่าง เขาเหล่านั้น จะประกอบกิจกรรมอันไม่พึงประสงค์ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมที่เหมาะสม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เกิดแนวความคิดว่าควรมีการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการขึ้นในเด็ก ปฐมวัยเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการจัดโปรแกรมนันทนาการเพื่อ พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังคำกล่าว ว่า “เด็กวันนี้เป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า” เพราะกิจกรรมนันทนาการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ มีประโยชน์ มีคุณค่าต่อมนุษย์ ตั้งแต่วัยเด็กเล็ก จนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในที่สุด

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนอยู่ที่โรงเรียนดลวิทยาเห็นว่าเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ถูกมุ่งเน้น ทางด้านวิชาการอย่าง เข้มงวดในด้านการอ่าน การเขียน ตั้งแต่ในชั้นปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้เหมาะสมกับวัยและการ พัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ด้วยการวิจัยการทดลอง ซึ่งผลงานวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูล และแนวทางให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัย ได้นำผลจากการศึกษาค้นคว้า ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดโปรแกรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก ปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในช่วงก่อนและหลัง เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ
3. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ที่เข้าร่วมโปรแกรม กิจกรรมนันทนาการกับกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้ เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทางด้านสังคมแก่เด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้มีการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่ดีต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาผลของการจัดโปรแกรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย โรงเรียนดลวิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 1 ซอยศูนย์วิจัย 10 เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี ทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนดลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี ทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนดลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 40 คน โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างโดยการจับสลาก 1 ห้องเรียน จากจำนวน 3 ห้องเรียน
2. เลือกนักเรียน จำนวน 20 คน โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง และ 20 คนเป็นกลุ่มควบคุม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ โปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ
2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ พัฒนาการด้านพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย เพลง เกม นิทาน และศิลปะสร้างสรรค์

2. **พฤติกรรมทางสังคม** หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ด้วยคำพูด หรือ การกระทำ ของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้านดังนี้

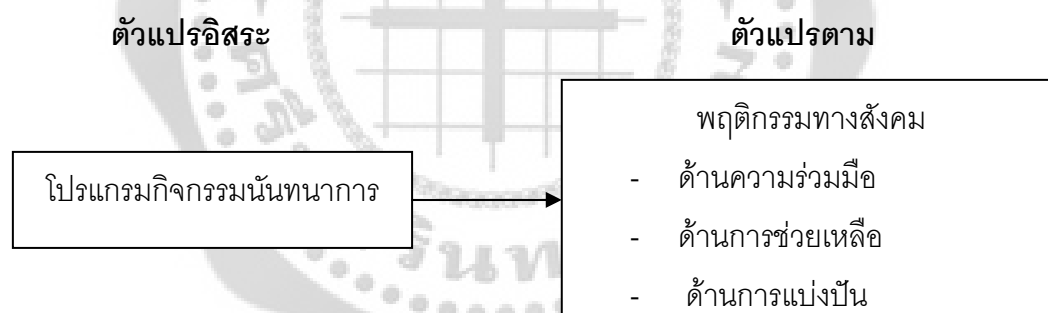
2.1 ด้านความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมร่วมกันแล้ว แสดงออกด้วยคำพูด หรือ การกระทำ

2.1 ด้านการช่วยเหลือ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการดูแลซึ่งกันและกัน วิธีการสนับสนุน หรือ ตอบสนองความต้องการของเพื่อนโดยใช้การกระทำหรือคำพูดเพื่อให้ เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่ทำอยู่

2.2 ด้านการแบ่งปัน หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกโดยคำพูดหรือ การกระทำ ในการแบ่ง หรือการให้ยืม วัสดุอุปกรณ์สิ่งต่างๆ ที่ตนเองครอบครอง

3. **เด็กปฐมวัย** หมายถึง เด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียน ดลวิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 1 ซอยศูนย์วิจัย 10 เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. เด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี กลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ มี พฤติกรรมทางสังคมดีกว่ากลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ

2. หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ กลุ่มทดลองมีการพัฒนาพฤติกรรมทาง สังคมที่ดีวก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ

บทที่ 2

เอกสารงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ศึกษาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับนันทนาการ
 - 1.1 ความหมายนันทนาการ
 - 1.2 นันทนาการในโรงเรียน
 - 1.3 การสร้างโปรแกรมนันทนาการ
 - 1.4 การจัดการนันทนาการ
 - 1.5 การประเมินผลทางนันทนาการ
2. เด็กปฐมวัยและพฤติกรรมทางสังคม
 - 2.1 ความหมายเด็กปฐมวัย
 - 2.2 ลักษณะของเด็กปฐมวัย
 - 2.3 ความหมายพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย
 - 2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย
 - 2.5 ความหมายพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
 - 2.6 ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
 - 2.7 การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม
 - 2.8 กิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็ก
 - 2.9 การประเมินผลเด็กปฐมวัย
3. ประวัติโรงเรียนดลวิทยา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับนันทนาการ

ความหมายนันทนาการ

คำว่า นันทนาการ มาจากศัพท์คำว่า Recreation ซึ่งมาจากคำกริยา คือ ครีเอท (to -create) ซึ่งหมายถึง การสร้างหรือทำให้เกิดขึ้น คำว่า รี (re) เป็นอุปสรรคเติมหน้าคำกริยาแสดงถึงคำใหม่ หรือ

เพิ่มเติมอีก ดังนั้นเมื่อเป็นคำว่า “Re – create” หมายถึงการสร้างใหม่หรือทำให้มีขึ้นมาใหม่ สร้างให้มีขึ้นมาใหม่ นันทนาการ หมายถึงประสบการณ์แห่งความสุข ความเพลิดเพลินซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนเรา ที่เลือกประกอบในเวลาว่างจากกิจกรรม เช่น การว่างจากงานประจำ เวลานอนหรือเวลาที่ประกอบกิจวัตรประจำวันตามความสนใจ ตามความพอใจไม่หวังผลตอบแทนจากกิจกรรม และควรเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางกาย จิตใจอารมณ์ สังคมและสติปัญญา เช่น การเล่นกีฬา การเล่นดนตรี การไปงานเลี้ยงสังสรรค์ การท่องเที่ยว ฯลฯ (ประพันธ์ศิริ ชัยชนะใหญ่. 2541: 2 – 3)

นักวิชาการ ผู้รู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้ดังนี้

อารมณ นาวากาญจน์ (2541: 1) ได้สรุปความหมายนันทนาการว่า “นันทนาการ” เป็นคำเดิม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการใช้คำนี้ติดต่อกันเป็นเวลานานเมื่อใดนั้นไม่ปรากฏ จนเป็นที่คุ้นเคย แม้ว่าความหมายในทางภาษาจะไม่ชัดเจนนัก แต่ทุกคนเข้าใจคำนี้ดี “นันทนาการ” มาจากศัพท์จากคำว่า “สนทนา” กับ “อาการ” รวมกันเป็น “สนทนาการ” ได้ระยะหนึ่ง จึงจะเปลี่ยนเป็น “นันทนาการ” ติดต่อกันมาจนกลายเป็นคำนิยม โดยให้ความหมายภาษาอังกฤษ “Recreation” จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2509 พระยาอนุมานราชธน หรือเสถียร โกเศศ เห็นว่า คำว่า “นันทนาการ” ที่จริงแล้วความหมายถูกต้อง แต่ไม่ครอบคลุม เพราะกิจกรรมนันทนาการไม่เพียงแต่ พุดคุย สนทนา เท่านั้น จึงได้เสนอคำว่า “นันทนาการ” ซึ่งแปลว่า อาการแห่งความสุข สนุกสนาน ร่าเริงหลังเข้าร่วมกิจกรรมต่อมาคำว่า “นันทนาการ” เริ่มใช้กันอย่างแพร่หลายขึ้นแต่ยังไม่เป็นที่นิยมจนกระทั่งเมื่อปีพ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรและเปลี่ยนใช้คำพจนานุกรม “นันทนาการ” เป็น “นันทนาการ” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน 2546: 517) ให้ความหมายของคำว่า “นันทนาการ” หมายถึง กิจกรรมที่ทำตามสมัครใจในยามว่าง เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด การสราญใจ

สมบัติ กาญจนกิจ (2542: 26) กล่าวถึง นันทนาการ ว่า มีกิจกรรมที่เป็นองค์ประกอบเช่นเดียวกับ การเล่นแต่มีรูปแบบของนันทนาการ มีหลายอย่างนอกเหนือจาก การเล่น อาจเป็นการศึกษาความซาบซึ้ง ในการเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ หรือพัฒนาการทางอารมณ์

เตือนตา นาควิเชียร (2548: 81) กล่าวว่า นันทนาการเป็นศาสตร์ ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคมโดยใช้เวลาว่างหรือ เวลาอิสระเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายตามความสมัครใจ และสนใจ นันทนาการมีความหมายหลากหลายประการดังนี้

1. นันทนาการ หมายถึง การทำให้สดชื่นหรือสร้างพลังขึ้นมาใหม่ (Re + fresh + Re + Creation) ในรูปแบบของการเล่น การแสดงออกทางด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ งานอดิเรก เป็นต้น ถือเป็นนันทนาการ

2. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรม (Activities) ซึ่งเป็นรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย การที่บุคคลหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความสนใจของตนและก่อให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนานและสุขสงบ กิจกรรมในที่นี้ หมายถึง กิจกรรมประเภทเกม กีฬา ศิลปะ ดนตรี การแสดงละคร การเดินทางท่องเที่ยว การอยู่ค่ายพักแรม งานอาสาสมัคร งานอดิเรก กีฬาทำทายเป็นต้น

3. นันทนาการ หมายถึง กระบวนการ (Process) กล่าวคือ นันทนาการเป็นกระบวนการ ในการพัฒนาประสบการณ์ หรือ พัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือ สังคมโดยอาศัย กิจกรรมนันทนาการ ต่างๆเป็นสื่อในช่วงเวลาว่าง เวลาอิสระ โดยที่บุคคลเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ หรือมีแรงจูงใจ แล้วส่งผลให้เกิดการพัฒนาอารมณ์สุข สนุกสนาน และสงบสุข

ดังนั้น กิจกรรมใดก็ตามที่นอกจากจะก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความพึงพอใจแล้วยังช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ลดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ทำให้รู้สึกสดชื่น กระปรี้กระเปร่า มีพลังเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและภารกิจอื่นๆ ในชีวิตประจำวันได้อีก เราเรียกกิจกรรมนี้ว่า นันทนาการ

นันทนาการในโรงเรียน

รูท สตอง (Ruth Stong. 1951: 495) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการจัดการนันทนาการในโรงเรียน วิทยาลัยยังเป็นวัยที่มีพลังสูง ถ้าใช้พลังงานไปในกิจกรรมที่มีคุณค่า ก็จะสร้างสังคมได้ดี ด้วยเหตุนี้ การจัดกิจกรรมกีฬาให้นักเรียนมีการเล่น การแสดงออก และการแข่งขัน จึงเป็นการส่งเสริมให้คนหนุ่มสาว ได้ใช้พลังงาน อย่างเต็มที่ และยังเป็นส่งเสริมการแสดงออกของทักษะความสามารถเฉพาะตน

สมบัติ กาญจนกิจ (2542: 128) ได้สรุปลักษณะการจัดการนันทนาการในโรงเรียน คือการจัดกิจกรรม เสริมสร้างประสบการณ์ และลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของเด็กนักเรียนหรือเพื่อชดเชย ให้แก่นักเรียนทั้งในด้านออกกำลังกาย และเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงนอกเวลาเรียน หรือเป็นกิจกรรมพิเศษ

การสร้างโปรแกรมนันทนาการ

ในการสร้างโปรแกรมนันทนาการ จะต้องศึกษาข้อมูลทั่วไป สภาพแวดล้อม แนวโน้มของชุมชน รายละเอียดของสมาชิกที่จะเข้าร่วมโครงการในด้านการเจริญเติบโต พัฒนาการ ความสนใจของแต่ละระดับอายุ ข้อมูลด้านสังคมจิตวิทยา สำนวณสถานที่ ผู้นำ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกิจกรรม การกำหนดวัตถุประสงค์ ระยะเวลาและกิจกรรม ซึ่งในการสร้างโปรแกรมนั้น มีองค์ประกอบที่ควรพิจารณาก่อนการสร้างโปรแกรมนันทนาการ ดังนี้ (อเนก หงษ์ทองคำ. 2542: 89 – 93)

1. อายุของผู้เข้าร่วมกิจกรรม อันประกอบด้วย การเจริญเติบโตทางกาย พัฒนาการ ความสามารถ ความสนใจ
 2. ความแตกต่างเรื่องเพศ ซึ่งประกอบด้วย การเจริญเติบโตทางกาย พัฒนาการ ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
 3. ชนิดของชุมชน (Type of community) ซึ่งแบ่งได้เป็น
 - 3.1 ชุมชนเมือง แบ่งเป็น ชุมชนหนาแน่น และชุมชนเมืองแออัด
 - 3.2 ชุมชนชนบท แบ่งเป็น ชุมชนชนบทเป็นกลุ่ม และชุมชนชนบทกระจัดกระจาย
 4. สภาพของสังคม (Sociology) ประกอบด้วย
 - 4.1 บรรทัดฐาน (Norms) มโนคติ ประกอบ เรื่องวิถีประชา ศีลธรรมและ กฎหมาย
 - 4.2 สถานภาพและบทบาท (Status and role)
 - 4.3 วัฒนธรรม (Culture)
 5. ประเภทของหน่วยงานจัดนันทนาการ
 - 5.1 หน่วยงานรัฐ (Public agency)
 - 5.2 หน่วยงานเอกชน (Private agency)
 - 5.3 หน่วยงานธุรกิจ (Commercial agency)
 - 5.4 หน่วยงานอาสาสมัคร (Voluntary agency)
 6. ขนาดของกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม (Size of group) ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ขนาด คือ กลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่
 7. ประเภทของผู้ให้บริการ ผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้นำ
 8. สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (Place and facilities) ให้พิจารณาเรื่อง ขนาดพื้นที่ จำนวนเพียงพอใช้ และความทันสมัย
 9. ทักษะพื้นฐานของผู้ร่วม (Basic skill)
 10. ระยะเวลา (Time) ความเหมาะสมของเวลาที่เหมาะสมกับกิจกรรมรวมถึงความ ยากง่ายของกิจกรรมกับเวลา
 11. กิจกรรมอื่นที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ (Other local recreation program) อันได้แก่ กิจกรรมและโปรแกรมนันทนาการที่เป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมที่จัดขึ้น
- ลำดับขั้นตอนการเขียนโปรแกรม มีดังนี้
1. กำหนดวัตถุประสงค์ โปรแกรมที่ชัดเจน
 2. ศึกษารายละเอียดของสมาชิกที่จะเข้าร่วมโครงการในด้านการเจริญเติบโต พัฒนาการ ความ สนใจของแต่ละระดับอายุ

3. ศึกษารายละเอียดของสมาชิกที่จะเข้าร่วมโครงการในด้านสังคมและจิตวิทยา
4. ศึกษารายละเอียดของสภาพสิ่งแวดล้อมและแนวโน้มของชุมชน
5. สำรวจสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกิจกรรม
6. กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวข้างต้น

การจัดการนันทนาการ

การจัดการนันทนาการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่จะเป็นกระบวนการ ต้องใช้หลักการจัดการบริหารอย่างมีขั้นตอน และต้องมีเทคนิคในการจัดการให้ผู้เข้าร่วมพึงพอใจ มีความสุข ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้ดำเนินการด้านนันทนาการ การจัดกิจกรรมให้บรรลุ ถึงกลุ่มเป้าหมายและผู้วิจัยได้นำไปประกอบ การพิจารณาการสร้างโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ สำหรับผู้สูงอายุใน ครั้งนี้ ได้แก่ ชื่อโปรแกรม วัตถุประสงค์ วัน เวลา สถานที่ กลุ่มเป้าหมาย และประเภทกิจกรรมนันทนาการ มี นักวิชาการ ผู้รู้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้

เอนก หงษ์ทองคำ (2542: 76) ได้สรุปลักษณะการจัดการนันทนาการ ดังนี้ การจัดการนันทนาการไม่ว่า จะเป็นการจัดการของภาครัฐ หรือเอกชนนั้นจะต้อง อาศัยปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ คน เงิน อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และวิธีการดำเนินงาน ในการดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยคนที่เป็นนักนันทนาการและบุคคลทั่วไป

ดอร์ดาห์ (Dawdah. 2000: 85) ได้ทำการสำรวจเขาวนอารมณ์ของกลุ่มเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำพบว่า กลุ่มเยาวชนดังกล่าวมีคะแนนเขาวนอารมณ์ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

กำโชค เผือกสุวรรณ (2544: 2) ได้สรุปลักษณะการบริหารจัดการนันทนาการ คือการบริหารเพื่อการบริหาร โดยจัดการดำเนินการเหมือนบริหารงานบริการทั่วไปแต่นำกิจกรรมมาเป็นสื่อหรือหาเครื่องมือ ให้บรรลุเป้าหมาย

กมล สุวรรณศรี (ม.ป.ป.: 158 – 163) ได้สรุปความสำคัญต่อการจัดการนันทนาการ คือ ผู้นำ นันทนาการ เป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการจัดการนันทนาการ ต้องพิจารณา ถึงผู้นำที่มีอยู่ในด้าน จำนวน ความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่ดี ยิ้มแย้มเป็นมิตร มีมารยาท สุภาพเรียบร้อยทั้งกาย วาจา ใจ รู้จักการวางตัวเหมาะสม มีคุณธรรม ผู้นำจะเป็นตัวจักรสำคัญที่จะช่วย สร้างบรรยากาศให้สมาชิกสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรม สมาชิกมีความพึงพอใจ ถือเป็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมนันทนาการให้บรรลุเป้าหมาย

การประเมินผลทางนันทนาการ

การประเมินผลกิจกรรมนันทนาการมีความจำเป็น เพราะจะทำให้เราทราบว่ากิจกรรมที่จัดนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด มีข้อดี ข้อด้อย และสิ่งที่ควรปรับปรุง อย่างไร การประเมินตั้งแต่การเริ่มโครงการ ระหว่างงาน จนโครงการเสร็จสิ้นครบทุกขั้นตอน และวัดด้วยวิธีใดนั้น ในการประเมินต้องเน้นที่คุณค่า และประโยชน์ของผู้ที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง การวัดและประเมินผลโครงการนันทนาการ ให้ดูจากความสามารถ ในการบริการถึงข้อดี ข้อบกพร่อง ในการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

อัมไพ สุจริตกุล (2540: 202) ได้สรุปลักษณะการประเมินผลโดยใช้มาตรฐานประเมินพฤติกรรม ดัดแปลงจากแบบประเมินพฤติกรรมที่มีอยู่ Behavior Anchored Rating (BAR) มีลักษณะของวิธีการ คือ การจัดการทำมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นั้นเอง แต่สามารถให้รายละเอียดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการกำหนดนิยาม ความหมายของตัวเลือก แต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน โดยครูยังสามารถ ใช้แบบประเมินนี้เป็นเครื่องมือสื่อสารกับผู้ปกครองได้อย่างละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการพัฒนาเด็ก (สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2540: 202)

เด็กปฐมวัยและพฤติกรรมทางสังคม

ความหมายเด็กปฐมวัย

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 12) ได้ให้ความหมาย เด็กปฐมวัย ว่า “เด็กปฐมวัย” (Early Childhood) มีผู้เรียกชื่อต่างกันไป เช่น “เด็กก่อนวัยเรียน” “เด็กปฐมวัย” แต่ไม่ว่าใช้ชื่อโดยอ้อมมีความหมายเดียวกัน หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึง 6 ปี ทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา ซึ่งพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กำลังพัฒนาอย่างเต็มที่

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545: 1) ได้สรุปความหมายเด็กปฐมวัย คือเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ขวบสำหรับ การกำหนดอายุเด็กปฐมวัยนี้ประเทศไทยต่างจากประเทศอื่น โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดอายุเด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กแรกเกิดถึง 8 ขวบ ทำให้ระบบการศึกษาเด็กปฐมวัย ของประเทศเขาไม่มีปัญหาช่วงรอยต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับประถมศึกษาที่กำลังเป็นปัญหาของประเทศไทยในปัจจุบัน

ลักษณะของเด็กปฐมวัย

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1964: 230 – 237) ได้สรุปลักษณะของเด็กปฐมวัยคือ อายุ 2 – 6 ขวบ เป็นช่วงที่เด็กเรียนรู้การติดต่อกับทางสังคมและการสมาคมกับบุคคลภายนอก การปรับตัว กับบุคคลอื่นและให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเล่น และการศึกษาพบว่า ทักษะคิดและแบบแผนกับบุคคลอื่น

และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเล่น และการศึกษาพบว่า ทักษะคิด และแบบแผนพฤติกรรมทางสังคมที่ปรากฏในช่วงวัยนี้ คือ การต่อต้าน การก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท การแข่งขันซึ่งดีซึ่งเด่นการร่วมมือกัน การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การมีใจกว้างขวาง การเป็นที่ยอมรับของสังคม และการเห็นอกเห็นใจพฤติกรรมเหล่านี้มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กอย่างมาก

สุพัทธรา ชิมเจริญ (2546: 6 – 7) ได้สรุปลักษณะในวัยเด็ก (Childhood) คือวัยที่ต้องการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อสร้างความพร้อมในการใช้ชีวิตวัยต่าง ๆ โดยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ ดังนั้นกิจกรรมจึงควรเลือกสรรให้ทำงานประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ จากกิจกรรมง่าย ๆ ไปสู่กระบวนการซับซ้อนขึ้น จะได้รู้จักแยกแยะสิ่งที่เหมือนกันหรือต่างกัน สามารถคาดการณ์ได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง และสรุปลักษณะออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ลักษณะทางด้านร่างกาย การพัฒนาการด้านบุคลิกภาพในวัยเด็กคือ

1.1 ทางด้านร่างกายอยู่ในระหว่างการเจริญเติบโต อย่างรวดเร็วทั้งน้ำหนักและส่วนสูงเพิ่มขึ้น

1.2 กระดูกของเด็กในวัยนี้จะมีความอ่อนมาก อาจจะคดงอ หรือหักได้ง่าย

1.3 ความสามารถในการทำงานของระบบไหลเวียนน้อยมาก จึงมีความทนทานของร่างกายน้อยตามไปด้วย

1.4 กล้ามเนื้อในส่วนต่างๆของร่างกายยังไม่เจริญเติบโต จึงยังไม่มีความแข็งแรงและทนทานในการทำงาน

1.5 การประสานกันระหว่างระบบกล้ามเนื้อและประสาทส่วนต่างๆของร่างกายยังมีน้อยมาก ยังสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวที่มีการเปลี่ยนทิศทาง การหลบหลีกสิ่งกีดขวางพร้อมทั้งประสานตากับมือ ก็ยังไม่สัมพันธ์กัน

2. ลักษณะทางจิตใจ อารมณ์ และสังคม

2.1 เด็กในวัยนี้จะค่อยๆเปลี่ยนจากการเล่นตามลำพังเป็นการเล่นเป็นกลุ่มเข้าๆมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็กอื่น

2.2 การร่วมกันเป็นกลุ่มอาจต่อเนื่องกันไป สมาชิกในกลุ่มไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงแต่จะมีเด็กบางคนแสดงบทบาท เป็นผู้นำและผู้ตามชั่วคราว

2.3 เด็กวัยนี้ชอบการเล่นแบบชีวิตสังคมของผู้ใหญ่ และเล่นเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน หรือบทบาทของสมาชิกต่างๆ

2.4 เด็กในวัยนี้มีจินตนาการสูง แต่ทราบดีถึงความแตกต่างระหว่างความจริงและจินตนาการของตนเอง

2.5 เด็กวัยนี้มักเล่นอย่างคล่องแคล่ว ว่องไว ชอบวิ่ง ปีนป่าย ซึ่งเป็นการออกกำลังกายโดยการไต่ล้ามเนื้อมัดใหญ่เสียเป็นส่วนมาก

2.6 เด็กวัยนี้ชอบเล่นหรือทำกิจกรรมที่ตนเองชอบกับเพื่อนที่เป็นเพศเดียวกันมีความเข้าใจกฎระเบียบการเล่นอย่างยุติธรรม

จากจุดมุ่งหมายและความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลที่มุ่งเน้นให้เด็กได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ และ ด้านสังคม

ความหมายพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ได้มีผู้ให้ความหมายของพัฒนาการทางสังคมไว้หลายทัศนะ ดังนี้

เฮอร์ล็อก (ขจิตพรพรณ ทองคำ. 2536: 9; อ้างอิงจาก Hurlock. 1978: 228) ให้ความหมายของพัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมตามแบบแผนของพัฒนาการทางสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546 : 127) ได้กล่าวว่าพัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในพฤติกรรมของมนุษย์ให้สอดคล้องกับแผนที่สังคมยอมรับเพื่อเข้ากับสังคมได้

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2546: 91) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางสังคม เป็นพัฒนาการของความสามารถแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลอื่น และสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ พฤติกรรมแสดงออกบ่งบอกให้เห็นถึง เจตคติและค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลนั้น

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2550: 91 – 92) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการทางสังคมไว้ว่า พัฒนาการทางสังคม หมายถึง พัฒนาการเรียนรู้ทางสังคมจากความรู้สึกรู้จักกันใกล้ชิด ภายในครอบครัวที่พึ่งพาตนเอง และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น

สรุปได้ว่า จากความหมายของพฤติกรรมทางสังคมที่นักการศึกษาได้ให้ไว้แสดงว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมเฉพาะของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมที่แสดงออก โดยอาจจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลอื่นรอบข้าง หรือ ธรรมเนียมปฏิบัติแบบแผนทางสังคม

ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการทางสังคมของเด็กนั้น มีความสำคัญและจำเป็นที่บุคคลในสังคมนั้นต้องเรียนรู้เพื่อปรับตนเองให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีแบบแผนตามลำดับ ขึ้นอยู่กับอายุและประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ในแต่ละช่วงอายุ ซึ่ง อิริคสัน (Erikson) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะ

พัฒนาการในช่วงวัยของบุคคลว่า ในแต่ละช่วงวัยของชีวิตนั้นมียงานประจำ ซึ่งเป็นงานที่เด็กแต่ละคนควรทำได้ในช่วงนั้นๆ ซึ่งถ้าบุคคลใดไม่ประสบผลสำเร็จในงานนั้น จะมีผลต่อการปรับตัว โดยพัฒนาการทางสังคมของเด็กนั้นเป็นไปตามขั้นตอนและสอดคล้องกันตามทฤษฎีต่อไปนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของ อิริคสัน (Erikson's Theory of Development) (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. 2002: 46) กล่าวว่า บุคลิกภาพจะสามารถพัฒนาได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละช่วงของอายุเด็กที่ประสบความพึงพอใจตามขั้นพัฒนาการต่างๆของแต่ละวัย ถ้าเด็กได้รับการตอบสนองเต็มที่ ก็จะมีบุคลิกภาพที่ดี และพร้อมที่จะพัฒนา ขั้นต่อไป อิริคสัน ได้แบ่งระยะพัฒนาการทางสังคมไว้ 8 ระยะ แต่สำหรับเด็กปฐมวัย ที่เกี่ยวข้องมี 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ความไว้วางใจ – ความไม่ไว้วางใจ (Trust versus Mistrust) เกิดขึ้นในวันทารก อิริคสันถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาการในวัยต่อไป เด็กทารกจำเป็นต้องมีผู้เลี้ยงดู เพราะช่วยตนเองไม่ได้ ผู้เลี้ยงดูต้องเอาใจใส่เด็ก ถึงเวลาให้นมก็ควรให้และปลดเปลื้องความเดือดร้อน ไม่สบายของทารก อันเนื่องมาจากการขับถ่าย เป็นต้น ผู้เลี้ยงดูจะต้องสนองความต้องการของเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพราะเด็กมีความหวังว่า พ่อแม่ เลี้ยงและให้นม เวลาที่ผ้าอ้อมเปียกจะมีคนมาเปลี่ยนให้ เด็กจะอยู่ด้วยความหวังว่า พ่อแม่ คือผู้ที่เลี้ยงดู จะมาช่วยสนองความต้องการของตนเอง แล้ว เด็กยังเชื่อมั่นในตนเองว่า มีความสามารถที่จะใช้วิธีช่วยเหลือตนเองช่วยเหลือตนเอง เป็นต้นว่า สามารถจะหาหัวนม และคว่ำมาดูดได้ อิริคสัน กล่าวว่า ความไว้วางใจเป็นรากฐานสำคัญ ของการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เด็กขาดความไว้วางใจจะกลายเป็นคนที่ก้าวร้าว ตีตัวออกจากสิ่งแวดล้อม

ขั้นที่ 2 ความเป็นตัวของตัวเองอย่างอิสระ – ความสงสัยไม่แน่ใจในตัวเอง (Autonomy versus and Doubt or Shame) อยู่ในวัย 2 – 3 ปี วัยนี้เป็นวัยที่เริ่มเดินได้ สามารถที่จะพูดได้ และความเจริญเติบโตของร่างกายช่วยให้เด็กมีอิสระ พึ่งตนเองได้และมีความอยากรู้อยากเห็นอยากจับสิ่งของต่างๆ เพื่อต้องการสำรวจว่าคืออะไร เด็กอยากมีอิสระเป็นตัวของตัวเองฉะนั้นเด็กในวัยนี้ จะต้องเรียนรู้พฤติกรรมหลายอย่างที่กำหนดโดยสังคม พ่อ แม่ และผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องรักษาสมดุลช่วยเด็กเป็นอิสระ โดยต้องเป็นผู้ที่รู้จักใช้คำพูดอธิบายให้เด็กเข้าใจว่าสิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้พยายามเลี้ยงการดูแล เด็กที่ทำในสิ่งไม่ถูกต้อง แต่บางครั้งจำเป็นต้องปล่อยให้เด็กมีความอาย (Shame) และการสงสัย (Doubt) ตัวเองว่าทำไม่ถูก เพราะเป็นสิ่งสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา เพราะว่าทุกคนควรจะต้องมีความละอายใจ ไม่กล้าทำสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับด้วย อย่างไรก็ตาม พ่อ แม่ ควรเน้นที่การให้โอกาสเด็กได้พึ่งตนเอง มีความเป็นอิสระทำอะไรด้วยตนเองมากกว่าการมีความรู้สึกอาย และสงสัยในตนเอง

ขั้นที่ 3 การเป็นผู้คิดริเริ่ม – การรู้สึกผิด (Initiative versus Guilt) วัยเด็กอายุประมาณ 3 – 5 ปี อิริคสัน เรียกวัยนี้ว่า เป็นวัยที่เด็กมีความคิดริเริ่มอยากทำอะไรด้วย ตนเองจาก

จินตนาการของตนเอง การเล่นสำคัญมากสำหรับวัยนี้ เพราะเด็กอยากทดลองทำสิ่งต่างๆ จะสนุกจากการสัมผัสของสิ่งต่างๆ เป็นของจริง เช่น อาจจะใช้ลังกระดาษรถยนต์ ขั้วรถยนต์เหมือนผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตาม เด็กพยายามที่จะเป็นอิสระพึ่งตนเอง อยากทำอะไรเอง ไม่พึ่งผู้ใหญ่ เป็นวัยที่เลียนแบบผู้ใหญ่ ทั้งด้านคำพูด และการกระทำ อิริคสัน อธิบายความรู้สึกผิด (Guilt) เหมือนกับฟรอยด์ คือ เน้น Resolution และ Oedipal Complex ดังที่ได้อธิบายมาแล้ว ดังนี้ เด็กชายในวัยนี้ต้องการทำอะไรเหมือนพ่อ เด็กหญิงอยากทำอะไรเหมือนแม่ เด็กบางคนทำงานซ้ำ เสร็จซ้ำ แต่เมื่อเสร็จแล้วก็เป็นที่สมบรูณ์เรียบร้อยและถูกต้อง เด็กบางคนเรียนไม่เก่ง แต่เล่นกีฬาเก่งเป็นต้น การช่วยเหลือแบบนี้ก็จะช่วยให้เด็กไม่มีปมด้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ไม่เกลียดตนเองและไม่มีปมด้อย

ขั้นที่ 4 ความต้องการที่จะทำกิจกรรมอยู่เสมอ – ความรู้สึกด้อย (Industry versus Inferiority) อิริคสัน ใช้คำว่า Industry กับเด็กอายุประมาณ 6 – 12 ปี เนื่องจากเด็กวัยนี้มีพัฒนาการด้านสติปัญญาและด้านร่างกาย อยู่ในขั้นที่มีความต้องการที่จะทำอะไรอยู่เสมอ ไม่เคยว่าง เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่จะเริ่มฝึกหัดอาชีพ สำหรับสังคมที่มีการศึกษาในโรงเรียน เด็กก็จะอยู่ในความพยายามอย่างมาก ผู้ใหญ่จะต้องพยายามช่วยให้เด็กได้รับสัมฤทธิ์ผล ให้เขารู้ว่าจะต้องมีประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เขาคิดว่าคนเราเก่ง มีความสามารถทำอะไรก็ได้ เพื่อจะทำให้เกิดปมด้อย มีส่วนช่วยให้เด็กที่โชคไม่ดีที่ทำงานซ้ำ ผู้คนอื่นไม่ได้ โดยพยายามหาสิ่งที่ดีกว่าเด็กคนอื่น และนอกจากนี้ให้เขาเห็นความสามารถพิเศษของเขา และประกาศให้เด็กคนอื่น เห็นด้วย เช่นเด็กบางคนอาจทำงานซ้ำ เสร็จซ้ำแต่เมื่อเสร็จแล้วเป็นผลงานที่มีความถูกต้องสมบรูณ์ เด็กบางคนเรียนไม่เก่ง แต่ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้มือได้ดี หรือเล่นกีฬาเก่งการช่วยเหลือแบบนี้จะช่วยทำให้เด็กไม่มีปมด้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของ ฮาวิกเฮอร์ส (Havighurst's Theory of Development) โดยฮาวิกเฮอร์ส ได้รับแนวอิทธิพลแนวความคิดจาก อิริคสัน เกี่ยวกับลักษณะของพัฒนาการแต่ละช่วงวัยของบุคคล โดยเขาอธิบายว่า ในแต่ละช่วงวัยของชีวิตนั้นเป็นงานประจำ เป็นงานที่เด็กแต่ละคนควรจะได้ทำในช่วงนั้นๆ ถ้าบุคคลใดไม่ประสบผลสำเร็จในงานนั้น จะมีผลต่อการปรับตัว ฮาวิกเฮอร์ส แบ่งงานที่แสดงถึงพัฒนาการทางสังคมในวัยทารกและเด็กปฐมวัยออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 เด็กสามารถมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความจริงทางสังคมและทางกายภาพ ซึ่งหมายถึง การที่เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเช่น พ่อ แม่ โรงเรียน ครู และสิ่งต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องด้วย

ประการที่ 2 เด็กสามารถที่จะเรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับพี่น้องและบุคคลอื่นๆ รวมทั้งชอบเลียนแบบบุคคลอื่น

ประการที่ 3 เด็กสามารถที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถูกกับสิ่งที่ผิด และเริ่มมีพัฒนาการทางจริยธรรม (พรณี เจนคติ . 2538 : 77 – 78)

ความหมายพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมไว้หลายทัศนะกล่าว คือ

อิงลิช และอิงลิช (ขจิตพรณ ทองคำ. 2536: 12; อ้างอิงจาก English & English. 1985: 506) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออก เนื่องจากได้รับอิทธิพล จากพฤติกรรมบุคคล หรือองค์การทางสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน เป็นต้น

กู๊ด (จิตรา ชนะกุล. 2539: 12; อ้างอิงจาก Good. 1973: 44) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมไว้ว่า เป็นการแสดงออกที่แตกต่างกันไปแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม หรือเป็นการแสดงออกของกลุ่มบุคคล

ดินเมเยอร์ (ทัศนัย อุดมพันธ์ .2541 : 12 – 13; อ้างอิงจาก Dinkmeyer. 1965 : 159 – 160) เมื่อเด็กเริ่มเข้าโรงเรียนในระยะแรกนั้น เด็กเริ่มมองตัวเองว่าต่างจากเด็กอื่นเด็กจะแหวดล้อมไปด้วยเพื่อนและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่คนอื่นๆ มากกว่าพ่อ แม่ เด็กเริ่มมองตัวเองรู้จักวิเคราะห์ตนเอง เมื่อมีสิ่งที่ผ่านมากระทบความรู้สึก เด็กวัยนี้เริ่มรู้จักการแข่งขัน และรู้จักประนีประนอม เด็กรู้จักสถานะของตนเอง และรู้จักความสัมพันธ์ของตนเองกับวัฒนธรรมที่เขามีส่วนเกี่ยวข้อง

เพจ โทมัส และ มาร์แชล (บุครินทร์ สิริปัญญาธร. 2541: 11; อ้างอิงจาก Page, Thomas & Marshall. 1977: 314) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมไว้ว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลที่ได้รับการควบคุมโดยองค์การทางสังคม หรือเป็นพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อพยายามมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมิราช (2544 ข: 273) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่เด็กแสดง ความมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และพฤติกรรมการปรับตัวของเด็กให้เข้ากับบุคคลในวัยต่างๆ ในสังคมที่เด็กเป็นอยู่

จากความหมายของพฤติกรรมทางสังคมที่นักการศึกษาให้ไว้สรุปว่า พฤติกรรมทางสังคม คือ พฤติกรรมที่เด็ก หรือบุคคลแสดงออก ซึ่งมีความแตกต่างกันไป อันเนื่องมาจาก ได้รับอิทธิพลมาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมของแต่ละบุคคล ซึ่งมีทั้ง กลุ่มคนอื่น วัฒนธรรมและองค์การทางสังคม

ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1964: 237 – 239) กล่าวว่า รูปแบบของพฤติกรรมเด็กปฐมวัยที่ปรากฏ ในขณะที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมีดังต่อไปนี้ คือมีการร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม การ

เป็นผู้นำ การเป็นผู้ตามการเป็นผู้มีใจกว้างขวาง ซึ่งแสดงออกมาในรูปร่างบ่งปัน สิ่งของ และการเห็นอกเห็นใจ ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการช่วยเหลือปลอบโยน พฤติกรรมเหล่านี้มีผู้อธิบายรายละเอียดไว้ดังนี้

ซีเฟลท์ (Seefeldt. 1980: 7 – 11) ได้กล่าวถึงลักษณะของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปีไว้ดังนี้

1. ลักษณะทางสังคมของเด็กอายุ 5 ปี เด็กในวัยนี้ มีความเป็นมิตรมากขึ้น มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เริ่มเข้ากับผู้อื่นมากขึ้นจาก 2 คนเป็น 5 คน เริ่มมีเพื่อนที่ถูกใจเป็นพิเศษ ชอบเล่นละคร เล่นเลียนแบบ เล่นละครใบ้ การทะเลาะกับเพื่อนลดน้อยลง เพราะเริ่มเข้าใจและยอมรับความสำคัญของผู้อื่น เป็นระยะที่เริ่มจะมีความเห็นคล้อยตามคนอื่น และเริ่มมีความรู้สึกไม่พอใจ เมื่อเพื่อนในกลุ่มไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม

2. ลักษณะทางสังคมของเด็กอายุ 6 ปี เด็กในวัยนี้เริ่มมีการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เห็นได้จากลักษณะการเล่นที่เปลี่ยนไปคือ เล่นรุนแรงพยายามจะเป็นที่หนึ่ง ในการเล่นต้องการเอาชนะ และถ้าหากการเล่นนั้นไม่มีกฎเกณฑ์ ที่ยากเกินความสามารถของตน ก็พยายามปรับกฎนั้นให้มาเป็นประโยชน์กับตน

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2550: 91 – 92) กล่าวถึง ลักษณะทางสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 5 - 6 ปี ไว้ว่า ลักษณะทางสังคมของเด็กวัย 5 – 6 ปี เริ่มมีการช่วยเหลือตนเองได้ เลือกเครื่องแต่งกายของตนเองได้และแต่งตัวเองได้ ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการรับประทานอาหารได้ ทำความสะอาดร่างกายได้ เริ่มมีการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการมีคุณธรรมจริยธรรม เลือกเพื่อนของตนเองได้ช่วยเหลือผู้อื่นได้ รู้จักการให้การรับ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เล่นและทำงานกันในกลุ่มย่อยได้ เริ่มมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม แสดงความเคารพได้เหมาะสมกับ โอกาส ทั้งขณะให้ถูกที่ ช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว

มูสเซน และคนอื่นๆ (Mussen & others. 1969: 358) ได้กล่าวว่า การร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันของคน 2 คน หรือมากกว่า เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน เช่น ในการเล่นเกม การเล่นกีฬา เด็กจะเรียนรู้การเล่น และการทำงานร่วมกันกับเพื่อนคนอื่น เมื่ออายุ เข้า 4 ปี และจะเล่น หรือทำงานร่วมกับเพื่อนได้เป็นเวลานานขึ้นทีละน้อย ถ้าเด็กยังมีโอกาส ในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้เป็นเวลานานขึ้นทีละน้อย ถ้าเด็กยังมีโอกาส ในการเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากเท่าใด เด็กก็จะเกิดการเรียนรู้ที่จะให้ความร่วมมือ ในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มกับเพื่อน ได้มากขึ้นเท่านั้น

จากการศึกษา เอกสารเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยสามารถ สรุปได้ว่า ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกนั้นเป็นการแสดงความรู้สึก เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าใจถึงความต้องการของตนเอง ทั้งการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มการช่วยเหลือ การแบ่งปัน ลักษณะที่กล่าวมานี้ สามารถแสดงออกมาได้มากน้อยแตกต่างกัน ออกไปอยู่ช่วงอายุ การทำกิจกรรมร่วมกัน และการยอมรับกลุ่มเพื่อน และบุคคลที่อยู่รอบตัวเด็ก ซึ่งจะแสดงพฤติกรรมด้านบวกเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกันกับกลุ่มเพื่อน

การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม

การส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็ก เป็นการพัฒนาพฤติกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นกับเด็ก อาจทำได้ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544 ข : 31 - 36)

1. การปรับพฤติกรรมของเด็กต้องให้เด็กค่อยๆปรับพฤติกรรมทีละน้อยด้วยการเสริมแรง เช่น ให้การเสริมแรงเวลาที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือเมื่อเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ
2. การพัฒนาพฤติกรรม โดยให้ตัวแบบที่ดี การให้เด็กเห็นตัวอย่างที่ดีจะช่วยให้เด็กเลียนแบบตาม เด็กมักจะชอบการเลียนแบบผู้ที่เด็กชื่นชม เช่น พ่อแม่ ครู ญาติพี่น้อง นักกีฬา นักร้อง ตัวละครในนิทานและผู้ที่มิชื่อเสียง
3. การให้สัญญาณเตือนพฤติกรรม โดยการแสดงออกด้วยวาจาหรือท่าทางว่าเด็กควรทำหรือไม่ ด้วยคำพูดหรือการพยักหน้า เป็นการให้สัญญาณเตือนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก่อนที่เด็กจะทำอะไรลงไป จะดีกว่าการติเตียนเมื่อเด็กทำอะไรผิดลงไปแล้ว

สุขุมาล เกษมสุข (2547: 82 – 83) ได้เสนอแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้เด็กไว้ว่า ความสัมพันธ์อันอบอุ่นของคน ในครอบครัว และการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางสังคมกับบุคคลต่างๆ นอกครอบครัวและจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมอื่นๆ จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของเด็กทำได้ ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความรัก ความเมตตาต่อกัน เข้าใจกันมีน้ำใจต่อกัน ช่วยเหลือกัน บิดามารดาต้องเป็นตัวอย่างของลูกและสร้างบรรยากาศที่ดีดังกล่าวในหมู่สมาชิกของครอบครัว จะช่วยให้เด็กเรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
2. ฝึกมารยาททางสังคมให้แก่เด็ก เช่นการไหว้ การทำความเคารพผู้ใหญ่ การเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส การรู้จักขอบคุณ ขอโทษ การมีมารยาทในการรับประทานอาหาร การใช้คำพูด การรู้จักการรอคอยเข้าแถว การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

3. การปลูกฝังคุณลักษณะที่ดี เพื่อการอยู่รวมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การให้ความร่วมมือ การให้เกียรติผู้อื่น การรู้แพ้รู้ชนะ รู้ถอย เป็นต้น

4. ให้โอกาสเด็กได้มีประสบการณ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นๆ เช่น ให้เด็กได้เล่นได้คบหากับเพื่อนๆ ในละแวกบ้านทั้งในหมู่เครือญาติและเพื่อนๆ ของบิดามารดา จะคอยดูแลแนะนำให้ลูกรู้จักคบเพื่อนที่ดี รู้จักการวางตัว การสมาคมและการสร้างมิตรภาพกับบุคคลในระดับต่างๆ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้น มีหลายวิธีที่สามารถมีส่วนช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็กได้ อาทิเช่น การจัดสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ต่างๆ รวมไปถึงการชมเชย ให้รางวัลเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ซึ่งวิธีเหล่านี้ สามารถสร้างพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ให้เด็กได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็ก

กิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็กควรมีลักษณะรูปแบบการเล่นปนเรียน (Play way) ซึ่งเป็นวิธีเดียวที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ขั้นตอนและรูปแบบต่างๆ ของกิจกรรมต้องมุ่งเน้นพัฒนาการโดยส่วนรวมของเด็ก ซึ่งหมายถึง พัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมไปพร้อมกับการเลือกกิจกรรมนันทนาการของเด็กควรยึดหลัก ดังนี้

1. กิจกรรมนั้นควรเปิดโอกาสให้นักหัดหัดความคิดของเด็ก และสามารถนำไปใช้เป็นกิจกรรมเสริมทักษะด้านอื่น ตามเป้าหมายของโครงการได้อีกด้วย
2. กิจกรรมนั้นต้องกระตุ้นและส่งเสริมความกล้าแสดงออกของเด็กในแนวทางที่ถูกต้อง
3. กิจกรรมนั้นต้องส่งเสริมความฉับไวในการตัดสินใจเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
4. กิจกรรมนั้นจะต้องอยู่ในวิถีทางแห่งความมีระเบียบวินัยและส่งเสริมความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ
5. กิจกรรมนั้นต้องส่งเสริมความมีคุณธรรม รู้จักการปฏิบัติตามกฎแห่งสังคมตามระบอบประชาธิปไตย

สรุปได้ว่า การเล่นและกิจกรรมนันทนาการเปรียบเสมือนประสบการณ์ขั้นต้นของเด็กที่จะช่วยฝึกฝนเด็กให้เจริญเติบโตขึ้นด้วยความมั่นใจ มีความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่วัยรุ่น มีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์และก้าวต่อไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ

การประเมินผลเด็กปฐมวัย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539: 1) ได้สรุปหลักการประเมินผลเด็กปฐมวัย คือ การประเมินความสามารถของเด็กในการแสดงพฤติกรรมที่คาดว่าจะปรากฏในแต่ละช่วงอายุเพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการพิจารณาเสริมสร้างให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เต็มศักยภาพ

พัฒนา ชัชพงศ์ (2541: 164) ได้สรุปหลักการประเมินผลเด็กปฐมวัย คือ การศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นการประเมินความสามารถของเด็กในการแสดงพฤติกรรม เพื่อนำผลมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดสื่อกิจกรรมต่อไป เป็นการเสริมประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ของเด็กแต่ละคนมิใช่เป็นการตัดสินเลื่อนชั้นเรียนเด็ก

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2544: 1 – 3) ได้สรุปหลักการประเมินผลเด็กปฐมวัย คือ การสังเกตพฤติกรรมของเด็กนักเรียนในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้สามารถพบร่องรอยความสำเร็จของผู้เรียน รวมทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงให้มีการเรียนรู้มากขึ้น สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความถนัดและความสนใจสามารถเชื่อมโยงการประเมินกับการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการผสมผสานการประเมินให้อยู่ในกระบวนการเรียนรู้อย่างกลมกลืนเป็นกระบวนการเดียวกัน

จากที่กล่าวมาสรุปว่า การประเมินผลเด็กปฐมวัย เพื่อการตรวจสอบผลการร่วมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม ในเรื่องการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะเป็นกระบวนการศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน

ประวัติโรงเรียนดลวิทยา

โรงเรียนดลวิทยา ได้ก่อสร้างในปี พ.ศ. 2507 มีที่ตั้งอยู่ที่ซอยจุลดิศ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ประตูนํ้า โดยการรับโอนกิจการจากโรงเรียนปัทมานุสรณ์ และตั้งชื่อใหม่ว่า “โรงเรียนดลวิทยา” ปรับปรุงสร้างอาคารใหม่ขึ้น 2 หลัง ในปีแรกได้เปิดทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนรวมทั้งหมดในปีแรกที่เปิด 615 คนและมีครูผู้สอนทั้งหมด 16 คน โรงเรียนดลวิทยาเป็นโรงเรียนคาทอลิก ขึ้นกับกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษา 2 จากนั้นย้ายโรงเรียนมาอยู่ที่ซอยศูนย์วิจัย 10 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร โรงเรียนดลวิทยาดั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลา 44 ปี และในปัจจุบันได้เปิดการสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 การจัดการเรียนการสอนเน้นทางด้านวิชาการเน้นเรื่องภาษาอังกฤษเป็นหลักและมีครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย ใน

ปัจจุบันทั้งหมด 16 คน และมีนักเรียนในระดับชั้นปฐมวัยในปัจจุบันมีทั้งหมด 282 คน และท่านอาจารย์ดอลอ รุ่งเรือง เป็นผู้อำนวยการและเป็นผู้จัดการบริหารโรงเรียนดลวิทยา ตั้งแต่ พ.ศ. 2510 จนถึงปัจจุบัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยไว้ มีดังนี้

ยูคยุง (Yookyung. 2003 : 232) กล่าวว่า พฤติกรรมช่วยเหลือ การแบ่งปัน การห่วงใย และการร่วมมือ เป็นพฤติกรรมองค์รวมที่ควรเกิดในเด็กปฐมวัย ไม่เพียงแต่เรื่องการเล่น แต่ควรเรียนรู้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งครูปฐมวัยเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการสนับสนุนให้เด็กเกิด พฤติกรรมดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามโดยธรรมชาติแล้วเด็กปฐมวัยยังพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมไม่เต็มที่ด้วยตัวเอง จึงต้องมีความจำเป็นที่ครูหรือนักศึกษา ต้องจัดประสบการณ์เพื่อเพิ่มพูนพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กทั้งการช่วยเหลือ การแบ่งปัน การห่วงใย และการร่วมมือ จุดประสงค์เพื่อศึกษาว่าการเรียนรู้แบบเด็กเป็นศูนย์กลางสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมทางสังคม ที่ดีคงอยู่ทั้งการช่วยเหลือ การแบ่งปัน การห่วงใยและการร่วมมือกัน กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยในเกาหลี – อเมริกา โดยกลุ่ม 1 ได้รับกิจกรรมแบบกลุ่ม และกลุ่ม 2 ได้รับกิจกรรมการเล่นแบบรายบุคคล พฤติกรรมที่ผู้วิจัยสังเกตและประเมิน คือพฤติกรรมทางสังคม ที่ผู้วิจัยได้สังเกตและจัดกิจกรรมแก่เด็กปฐมวัยจาก 4 โรงเรียน ในเวลาเดียวกันเป็นเวลา 1 เดือน ตั้งแต่วันจันทร์ – อังคาร โดยใช้เวลา 30 นาที สำหรับกลุ่มที่ 1 และอีก 30 นาที สำหรับกลุ่มที่ 2 พบว่า โรงเรียนที่สอนแบบให้เด็กเรียนรู้แบบเด็กเป็นศูนย์กลางเด็กมีพฤติกรรมช่วยทางสังคมมากกว่าโรงเรียนที่เรียนรู้แบบจำกัดทั้งในสองกลุ่ม ซึ่งดำเนินการเรียนรู้แบบเด็กเป็นศูนย์กลาง และขยายโอกาสการเรียนรู้สามารถใช้กิจกรรม ได้แก่ บทบาทสมมติ นิทาน ศิลปะ และ ไม้บล็อก เป็นต้น มาจัดประสบการณ์แก่เด็ก สำหรับกลุ่มที่จัดกิจกรรมกลุ่ม พบว่ามีการแสดงพฤติกรรมห่วงใยผู้อื่นและการร่วมมือ ส่วนกลุ่มที่จัดกิจกรรมเล่นแบบรายบุคคลมีการแสดงพฤติกรรมความร่วมมือและการช่วยเหลือ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเด็กทั้ง 2 กลุ่มแสดงพฤติกรรมที่เหมือนกันคือ พฤติกรรมความร่วมมือ

เวบสเตอร์ และรีด (Webster & Reid. 2004: 96 – 113) กล่าวว่า ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการจัดการกับอารมณ์และสร้างสัมพันธภาพเป็นพื้นฐานที่สำคัญของความสำเร็จในการอ่านและการเรียนรู้ที่สูงขึ้น เด็กที่มีความสามารถทางสังคมที่ดีจะสามารถทำนายความสำเร็จในการเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มีความสามารถทางสังคมต่ำ สำหรับหลักสูตรการพัฒนาทักษะทางสังคมและการแก้ไข

ปัญหาในเด็กที่ได้ศึกษานี้เป็นโปรแกรมที่ช่วยสอนทักษะต่างๆ เช่น การควบคุมอารมณ์ในชั้นเรียน การสื่อสารแบบเห็นใจ สัมพันธภาพและทักษะการสื่อสาร การจัดการอารมณ์โกรธ การแก้ไขปัญหา สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และวิธีการประสบความสำเร็จในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เด็กปฐมวัยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่า มีความบกพร่องทางพฤติกรรม เรื่องการต่อต้านสังคม และก้าวร้าว ปัจจุบันหลักสูตรนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงเพื่อประยุกต์ใช้ในเด็กปฐมวัย และเด็กวัยเรียนเพื่อเพิ่มทักษะต่างๆ เช่น สังคม อารมณ์ และความสามารถทางการเรียนในชั้นเรียน และเพื่อลดปัญหาพฤติกรรมของเด็กในชั้นเรียน

மாகาเรทท์ (Margaret. 2008: 957) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางสังคม และอารมณ์ของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กมีปัญหาพฤติกรรมดังกล่าว ตั้งแต่ช่วงวัย 12 – 36 เดือนมีความเสี่ยงที่จะมีปัญหาพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ในวัยก่อนประถมศึกษา หรือ วัยเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาจำนวน 1004 คน ซึ่งอยู่ในช่วง 12 – 36 เดือน โดนผู้ปกครองจะเป็นผู้ประเมินแบบสอบถาม “The Brief Infant- Toddler Social and Emotion Assessment” ข้อคำถามเนื้อหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลของพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก หลังจากนั้นเมื่อเด็กอยู่ในช่วงต้นของวันเรียนแล้วผู้ปกครองจะประเมินอีกครั้ง (ช่วงอายุ 6 ปี, S.D. = 0.4 ปี) โดยแบบประเมิน “The Child Behavior Checklist” ส่วนครูจะประเมินโดยใช้ “The Teacher Report Form regarding behavioral problem” จากผลการประเมินผู้ปกครองที่รายงานถึงสภาพพฤติกรรมเด็กวัยเรียนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน พิจารณา ในรายละเอียดพบว่า ผู้ปกครองที่รายงานถึงความวิตกกังวลของพฤติกรรมทางสังคม เด็กเล็กมีนัยสำคัญทางสถิติกับสภาพทางจิต หรือพฤติกรรมในวัยเข้าเรียน เช่นเดียวกับครูที่ประเมินว่าเด็กมีปัญหาทางคลินิกแสดงถึงความวิตกกังวลของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคม อารมณ์เด็กเล็ก สามารถทำนายพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางสังคมอารมณ์ในวัยเรียนได้ และการประเมินอย่างเป็นมาตรฐานในเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะระบุลักษณะเด่นที่มีผลหรือมีความสัมพันธ์กับปัญหาพฤติกรรมทางสังคม และอารมณ์ของเด็กในวัยเรียน

งานวิจัยในประเทศไทย

ส่วนงานวิจัยในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

บุปผา พรหมศร (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นเกมกลางแจ้งและกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม โดยมีจุดมุ่งหมายเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเกมกลางแจ้งกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5 – 6 ปี โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทองผลการวิจัยพบว่า เด็ก

ปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกลางแจ้งและเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุติมา วงศ์วิจกุล (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม การปรับตัวของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานครกลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนอนุบาล 1 – 3 ของโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนนานาชาติในหลักสูตรอังกฤษและอเมริกันในปีการศึกษา 2545 จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ (t – test) และค่าสถิติ (f – test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน โรงเรียนนานาชาติหลักสูตรอังกฤษและโรงเรียนนานาชาติหลักสูตรอเมริกันที่มีเพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการศึกษาของบิดามารดาในระดับใกล้เคียงกันมีพฤติกรรมปรับตัวไม่แตกต่างกันทั้งในด้านรวมและรายด้าน

2. ในโรงเรียนแต่ละประเภท พฤติกรรมการปรับตัวมีความแตกต่างกันตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และการศึกษาของบิดามารดา ดังนี้

2.1 ตัวแปรอายุ พบว่าพฤติกรรมการปรับตัวของเด็กปฐมวัยทั้งในด้านรวมและรายด้าน มีค่าเพิ่มขึ้นตามอายุในกลุ่มโรงเรียน

2.2 ตัวแปรเพศ พบว่าพฤติกรรมการปรับตัวของเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกันในช่วงระดับอายุ 3 – 4 ปี ในทุกประเภทโรงเรียน แต่ในระดับอายุ 4 – 5 ปีและ 5 – 6 ปี ในบางกลุ่มโรงเรียนพบว่าเพศหญิงจะมีพฤติกรรมการปรับตัวในบางด้านดีกว่าเพศชาย

2.3 ตัวแปรสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการศึกษาของบิดามารดา พบว่า ในบางกลุ่มโรงเรียน เด็กปฐมวัยที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวหรือการศึกษาของบิดามารดาต่างกันจะมีพฤติกรรมการปรับตัวบางด้านแตกต่างกัน

ชินะโอภาส สะพานทอง (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณค่าทางนันทนาการของเล่นทรายสี สำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกตามตัวแปร เพศ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองที่พาเด็กมาใช้บริการกิจกรรมนันทนาการ การเล่นทรายสี จำนวน 409 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อคุณค่าทางนันทนาการของการเล่นทรายสีสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีและค่าเอฟ ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่นำเด็กปฐมวัยมาใช้บริการการเล่นทรายสี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีอาชีพพนักงานบริษัท ผู้ปกครองมีความคิดเห็นคุณค่าทางนันทนาการของการเล่นทรายสี สำหรับเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ย 3.67 ผู้ปกครองที่มีเพศ

ต่างกันและระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณค่าทางนันทนาการของการเล่นทรายสี สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณค่าทางนันทนาการของการเล่นทรายสีสำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

สุริศา สุขวรรณ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมที่มีต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสรรพาวุธบำรุง จำนวน 26 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมที่มีต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็กปฐมวัยและแบบประเมินการพัฒนา ลักษณะนิสัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่าสถิติการวิจัย t – test (Dependent) ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยเมื่อเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการประเภทเกมที่มีต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็กเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยของเด็กปฐมวัยหลังเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมมีพัฒนาการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโดยรวมรายด้านทุกด้าน

อิงอร รอดน้อย (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกการปฏิบัติจริง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนชาย และ หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี ชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียน วัดทองเพลงจำนวน 15 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายแล้วจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริง 30 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการทำการวิจัยครั้งนี้คือแผนการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริงและแบบสังเกตพฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยใช้ผู้สังเกต 2 คน ได้ค่า ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI เท่ากับ 0.98 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลในระหว่างสัปดาห์ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated – Measures ANOVA) หลังการศึกษาพบว่า หลังจากการทำกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการฝึกการปฏิบัติจริง เด็กปฐมวัยมีคะแนนพฤติกรรมแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์โดยรวม เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตลอดทุกช่วงสัปดาห์อย่างชัดเจนเป็นรายด้านและทุกด้าน คือมารยาทด้านการทำความเคารพ มารยาทด้านวาจา และมารยาทด้านการแสดงอิริยาบถเพิ่มขึ้นตลอดทุกช่วงสัปดาห์อย่างชัดเจนเช่นกัน ยกเว้นมารยาทด้านการแสดงอิริยาบถในช่วงสัปดาห์ที่ 5 เท่านั้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแสดงว่า การเล่นนิทานประกอบการฝึกปฏิบัติจริงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านเปลี่ยนแปลงขึ้น

อริสา ไสคำภา (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลองกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนผู้ชาย และ เด็กนักเรียนผู้หญิงอายุระหว่าง 5 – 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นปฐมวัยปีที่

3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสุราษฎร์ธานีซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย 1 ห้องเรียนจาก 4 ห้องเรียนแล้วสุ่มนักเรียนจากห้องที่เลือกได้จำนวน 15 คน ใช้เป็นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 24 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า คือ แผนการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสป ประกอบสถานการณ์จำลอง และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมโดยใช้ผู้สังเกต 2 คน ได้ให้ความเชื่อมั่นของผู้สังเกต RAI เท่ากับ 0.9 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated – measures ANOVA) และ t –test แบบ Dependent Sample ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลองในแต่ละช่วงสัปดาห์พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $p < .01$ และเมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระยะช่วงสัปดาห์พบว่าค่าเฉลี่ย คะแนนพฤติกรรมทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตลอดช่วงการทดลองยกเว้นสัปดาห์ที่ 3 เท่านั้นที่เปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านความร่วมมือ ด้านการช่วยเหลือ และด้านการแบ่งปัน พบว่าคะแนนพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ด้านความร่วมมือช่วงสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 2 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ ด้านการช่วยเหลือมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในช่วงสัปดาห์ ที่ 1, 6 , 7 และสัปดาห์ที่ 8 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ และด้านการแบ่งปัน สัปดาห์ที่ 1 , 2 และสัปดาห์ที่ 3 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .01$ และในช่วงสัปดาห์ที่ 4 , 7 และสัปดาห์ที่ 8 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < .05$ ส่วนในช่วงสัปดาห์ที่ 5 , 6 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ส่งเสริมให้พฤติกรรมทางสังคมโดยรวม และรายด้านของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นอย่างชัดเจน

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า กิจกรรมนันทนาการช่วยเสริมสร้าง ส่งเสริม และ พัฒนาพฤติกรรมทางสังคมได้โดยการเลือกใช้กิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย ให้ได้เกิดทักษะการเรียนรู้ อย่างมีความสุข ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงเกิดแนวความคิดที่จะศึกษาผลการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนดลวิทยา เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ที่จะต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาการจัดโปรแกรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี ของโรงเรียนดลวิทยา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี ทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนดลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 120 คน จากจำนวน 3 ห้องเรียน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี ทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนดลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 40 คน โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างโดยการจับสลาก 1 ห้องเรียน จากจำนวน 3 ห้องเรียน
2. เลือกนักเรียน จำนวน 20 คน โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง และ 20 คนเป็นกลุ่มควบคุม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. โปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ ประกอบด้วย แผนการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ 8 สัปดาห์ (รายละเอียดตามตารางโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการในภาคผนวก)
2. แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนันทนาการเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสม กับเด็กปฐมวัย

2. สร้างโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการให้สอดคล้องกับทฤษฎีและหลักการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในเรื่อง ความร่วมมือ การช่วยเหลือ และการแบ่งปัน โดยกำหนดวัน – เวลา ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมวิธีดำเนินกิจกรรมจุดมุ่งหมายของกิจกรรมและประเภทของกิจกรรมนันทนาการ 4 ประเภท ดังนี้

2.1 เกม กีฬา

2.2 กิจกรรมเข้าจังหวะ

2.3 ศิลปะสร้างสรรค์

2.4 ร้องเพลงและนิทาน

การหาคุณภาพและเครื่องมือ

1. ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการพร้อมทั้งให้คำแนะนำ

2. ปรับปรุงโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการไปทดลอง (Try out) ใช้กับนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง อายุ 5 – 6 ปี ทั้งชายและหญิง โรงเรียนดลวิทยา ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อดูความเหมาะสมของโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการและนำข้อบกพร่องที่พบไปปรับปรุงก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ของ อริสา ไสคำภา (2551: 85) ผู้วิจัย ได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยโดยนำแบบสังเกตไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน โดยใช้ผู้สังเกต 2 คน คือผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย และนำไปใช้ในการทดลองจริงโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ที่ทำการทดลองให้เหมาะสม
3. ก่อนการทดลองจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานทุกด้าน (Baseline Data) โดยการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม จากการเล่นอิสระของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 40 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ทุกวันศุกร์ ใช้เวลา 45 นาที ระหว่างเวลา 9.00 – 9.45 น. โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของอริสา โสภาคำ (2551:85) บันทึกการสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 1 คน
4. ขั้นตอนการทดลองผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 40 คน โดยกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน ดำเนินการทดลองตามโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทุกวันศุกร์ใช้เวลา 45 นาที ระหว่างเวลา 9.00 – 9.45 น. โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของอริสา โสภาคำ (2551:85) บันทึกการสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 1 คน
5. สิ้นสุดการทดลองแต่ละสัปดาห์ ผู้วิจัยนำคะแนนในแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ทั้ง 2 คนมาหาผลรวมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

การจัดทำกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หาสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและขณะทำการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ t – test แบบ Dependent Sample และ t – test แบบ Independent Sample
3. การศึกษาครั้งนี้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean)
 - 1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนสถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกตโดยการนำแบบสังเกตพฤติกรรมไปลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับปฐมวัย 5 – 6 ปี ทั้งชายและหญิงโรงเรียน ดลวิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 40 คน

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ t - test แบบ Independent Sample เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1

2.2 เปรียบเทียบภายในกลุ่มโดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent Sample เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียน
E	แทน	กลุ่มทดลองหรือนักเรียนปฐมวัยอายุ 5-6 ปีที่เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรม นันทนาการ
C	แทน	กลุ่มควบคุมหรือนักเรียนปฐมวัยอายุ 5-6 ปีที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรม นันทนาการ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t - Distribution)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอข้อมูลและการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนของคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองสัปดาห์ที่ 1 - 8 จำแนกตามกลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E) โดยแสดงเป็นกราฟเส้น

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองสัปดาห์ที่ 1 - 8 จำแนกเป็นรายด้าน ตามกลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E) โดยแสดงเป็นกราฟเส้น

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง กลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E)

พฤติกรรมทางสังคมของ เด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)		T	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านความร่วมมือ	0.13	0.33	0.08	0.23	1.42	0.13
2. ด้านการช่วยเหลือ	0.20	0.34	0.10	0.27	1.70	0.08
3. ด้านการแบ่งปัน	0.21	0.34	0.08	0.22	1.63	0.11
รวม	0.18	0.33	0.08	0.24	1.58	0.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 แสดงว่า ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

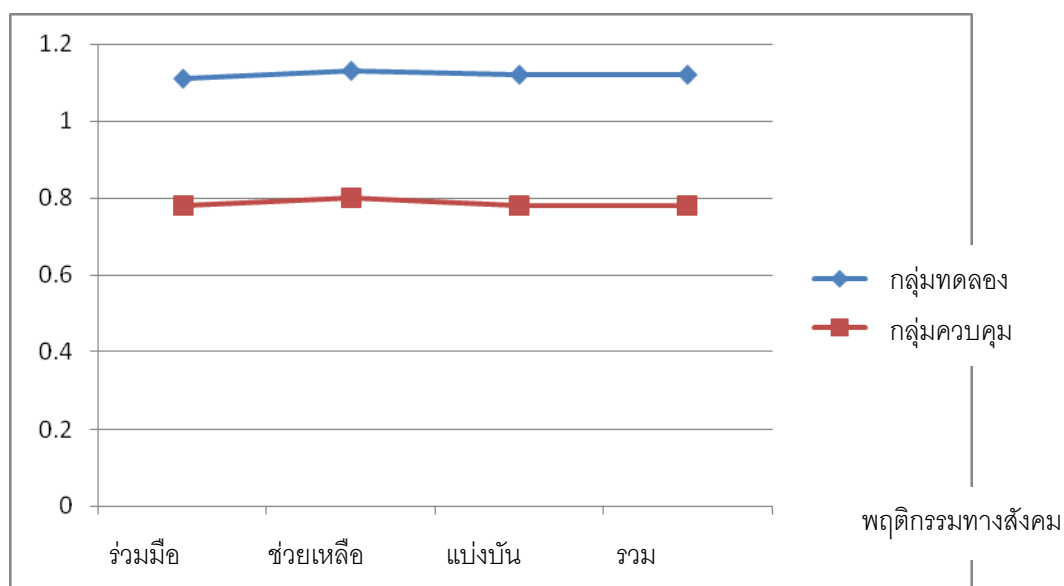
ตาราง 2 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของผลแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย หลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E)

พฤติกรรมทางสังคมของ เด็กปฐมวัยก่อนหลังทดลอง	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)		T	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านความร่วมมือ	1.11	0.62	0.78	0.70	18.40	0.00*
2. ด้านการช่วยเหลือ	1.13	0.66	0.80	0.73	17.82	0.00*
3. ด้านการแบ่งปัน	1.12	0.61	0.78	0.70	18.68	0.00*
รวม	1.12	0.63	0.78	0.71	18.30	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า หลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ มีพฤติกรรมทางสังคมทั้งรายด้านและโดยรวม ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังภาพประกอบ 2

ค่าเฉลี่ยคะแนน

ภาพประกอบ 2 เส้นภาพแสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ และกลุ่มควบคุม หลังจากการไม่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ
จำแนกเป็นรายด้าน

ตาราง 3 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของผลแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและ หลัง การทดลองของกลุ่มควบคุม (C) (n = 20)

พฤติกรรมทางสังคมของ เด็กปฐมวัยหลังการทดลอง	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		T	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านความร่วมมือ	0.08	0.23	0.78	0.70	7.59	0.00*
2. ด้านการช่วยเหลือ	0.10	0.27	0.80	0.73	7.62	0.00*
3. ด้านการแบ่งปัน	0.08	0.22	0.78	0.70	7.59	0.00*
รวม	0.08	0.24	0.78	0.71	7.60	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า หลังการทดลอง กลุ่มควบคุม(C) มีพฤติกรรมทางสังคมดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของผลแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและ หลัง การทดลองของกลุ่มทดลอง (E) (n = 20)

พฤติกรรมทางสังคมของ เด็กปฐมวัยหลังการทดลอง	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		T	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านความร่วมมือ	0.13	0.33	1.11	0.62	24.46	0.00*
2. ด้านการช่วยเหลือ	0.20	0.34	1.13	0.66	23.81	0.00*
3. ด้านการแบ่งปัน	0.21	0.34	1.12	0.61	22.21	0.00*
รวม	0.18	0.33	1.12	0.63	24.63	0.00*

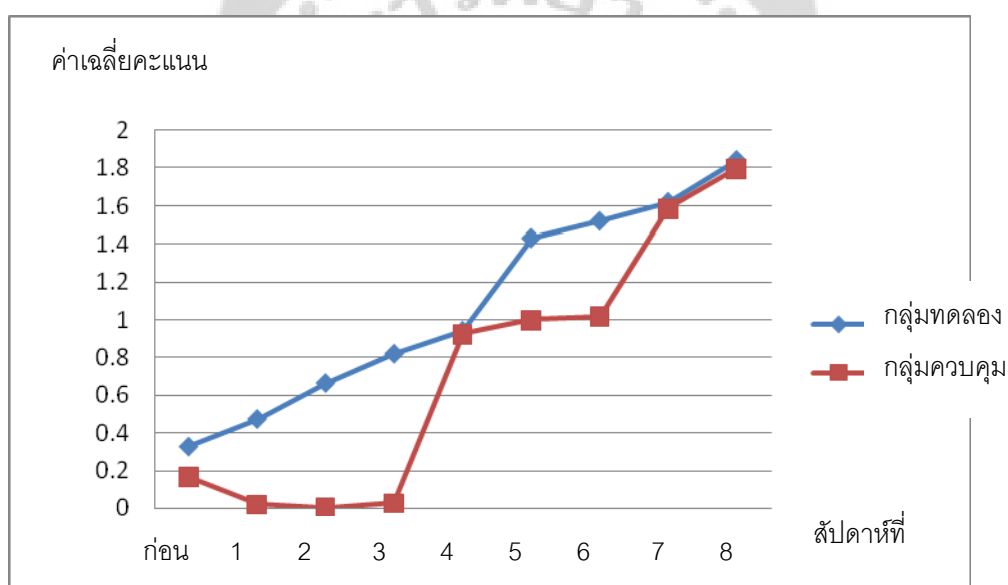
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง (E) มีพฤติกรรมทางสังคมดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลองสัปดาห์ที่ 1 - 8 จำแนกตามกลุ่มควบคุม (C) และกลุ่มทดลอง (E) (n = 20)

คะแนนเฉลี่ย	ระยะเวลาจัดกิจกรรม (สัปดาห์)								
	ก่อน	1	2	3	4	5	6	7	8
กลุ่มควบคุม (C)	0.08	0.01	0	0.02	0.92	1.00	1.01	1.58	1.79
กลุ่มทดลอง (E)	0.18	0.47	0.66	0.82	0.94	1.43	1.52	1.62	1.84

จากตาราง 5 แสดงว่า หลังการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ คะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมทางสังคม มีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังภาพประกอบ 3

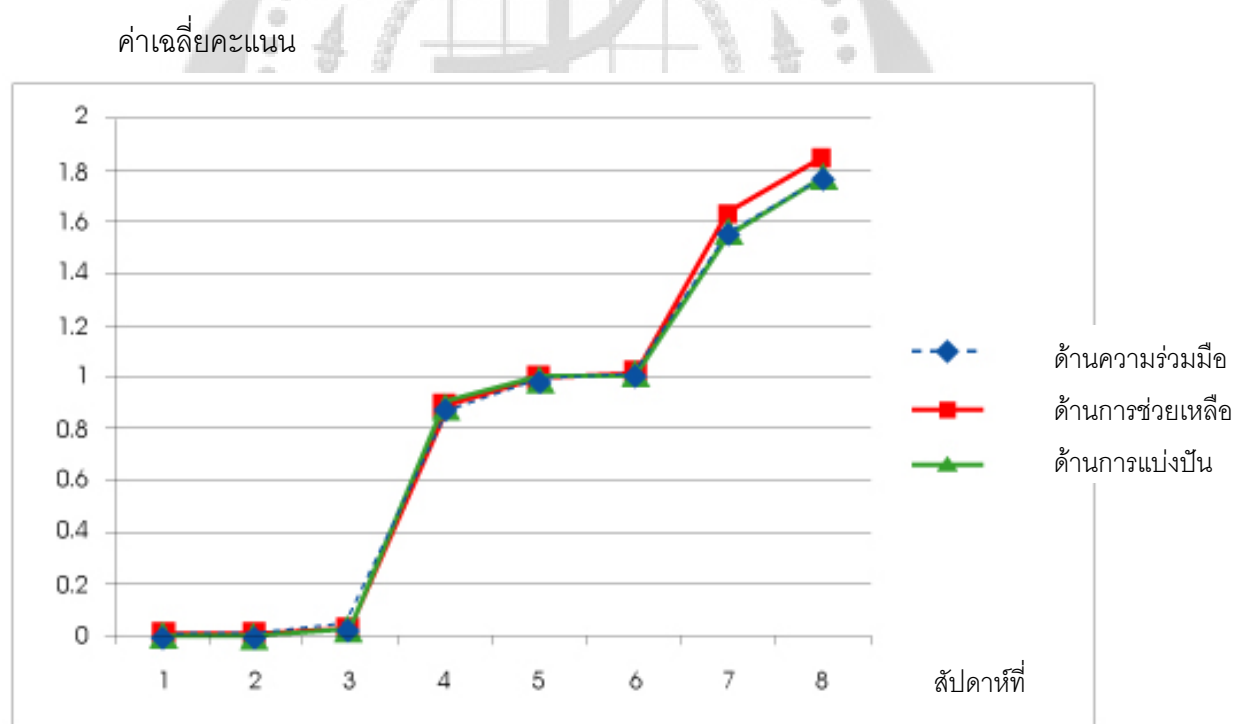

ภาพประกอบ 3 เส้นภาพแสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง สัปดาห์ที่ 1 - 8

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุม หลังการทดลองที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมนันทนาการ ในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็นรายด้าน (n = 20)

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย	$\bar{x}$	S.D	สัปดาห์ที่							
			1	2	3	4	5	6	7	8
1. ด้านความร่วมมือ	0.78	0.70	0.01	0.01	0.05	0.87	1	1.02	1.56	1.77
2. ด้านการช่วยเหลือ	0.80	0.73	0	0	0.03	0.89	1	1.02	1.64	1.85
3. ด้านการแบ่งปัน	0.78	0.70	0	0	0.03	0.92	1	1	1.55	1.78

จากตาราง 6 แสดงว่า เด็กปฐมวัยอายุ 5 - 6 ปี กลุ่มควบคุมหลังจากการที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการมีพฤติกรรมทางสังคม โดยจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านความร่วมมือ ด้านการช่วยเหลือ และด้านการแบ่งปัน ในแต่ละด้านมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังภาพประกอบ 4

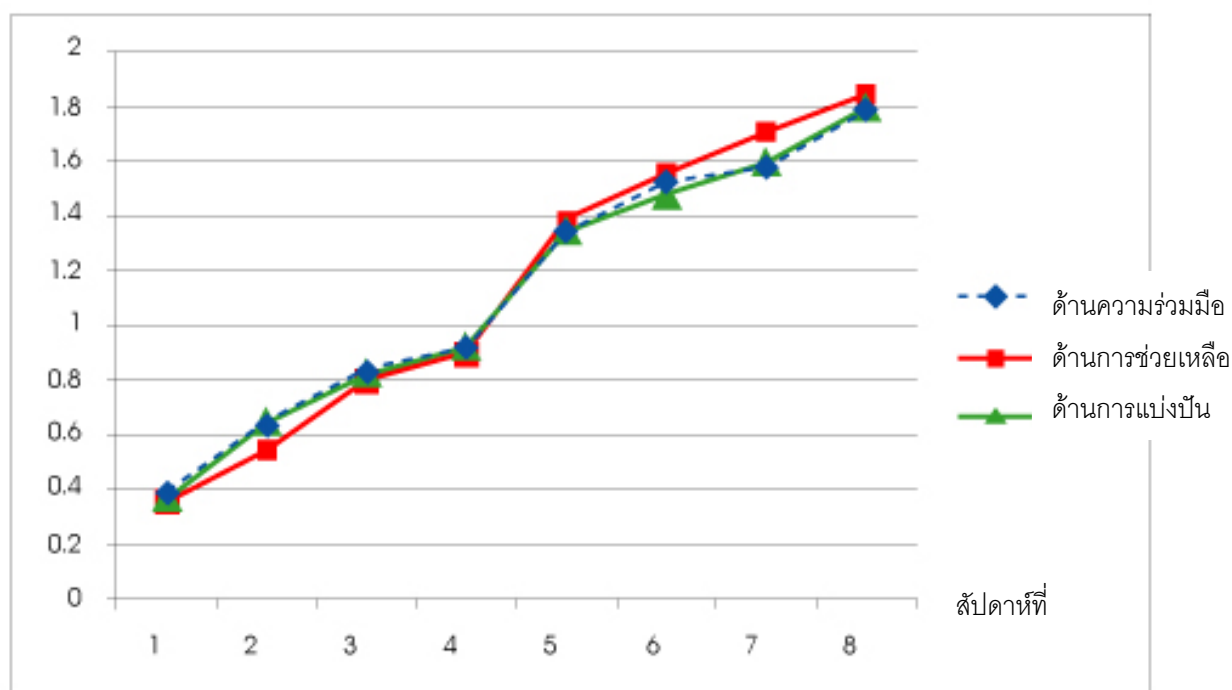
ภาพประกอบ 4 เส้นภาพแสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุม หลังจากการที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็นรายด้าน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย กลุ่มทดลอง หลังการได้รับการจัดโปรแกรมนันทนาการ ในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็นรายด้าน (n = 20)

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย	$\bar{x}$	S.D	สัปดาห์ที่							
			1	2	3	4	5	6	7	8
1. ด้านความร่วมมือ	1.11	0.62	0.40	0.65	0.84	0.90	1.32	1.51	1.56	1.77
2. ด้านการช่วยเหลือ	1.13	0.66	0.35	0.54	0.79	0.89	1.38	1.55	1.70	1.84
3. ด้านการแบ่งปัน	1.12	0.61	0.37	0.64	0.82	0.92	1.34	1.47	1.59	1.79

จากตาราง 7 แสดงว่า เด็กปฐมวัยอายุ 5 - 6 ปี กลุ่มทดลอง หลังจากได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ มีพฤติกรรมทางสังคมโดย จำแนกรายด้าน พบว่า ในแต่ละด้านมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังภาพประกอบ 5

ค่าเฉลี่ยคะแนน

ภาพประกอบ 5 เส้นภาพแสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองหลังจากได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ ในแต่ละสัปดาห์จำแนกเป็นรายด้าน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลองมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ และเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กที่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการกับเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ เพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาปฐมวัยได้ทราบแนวทางในการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมให้กับเด็ก โดยเฉพาะการผสมผสานกิจกรรมนันทนาการแบบบูรณาการเข้าสู่บทเรียน อีกทั้งสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมทางสังคมซึ่ง สามารถ สรุปสาระสำคัญ และผลการวิจัยได้ดังนี้

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยในช่วงก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ
3. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ที่เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ เพื่อการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้ เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาทางด้านสังคมแก่เด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้มีการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่ดีต่อไป

สมมุติฐานในการวิจัย

1. กลุ่มเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปีกลุ่มทดลอง ที่เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ มีพฤติกรรมทางสังคมดีกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

2. หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการกลุ่มทดลองมีการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่ดีกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปีทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนดลวิทยา จำนวน 120 คน จากจำนวน 3 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยได้แก่นักเรียนระดับชั้นปฐมวัยอายุ 5 – 6 ปีทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนดลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 40 คน โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่าง จากการจับสลาก 1 ห้องเรียน จากจำนวน 3 ห้องเรียน
2. เลือกนักเรียนจำนวน 20 คน โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง และ 20 คนเป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการที่พัฒนาพฤติกรรมทางสังคม
2. แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของ อริสา ไสคำภา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการทดลองครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ที่ทำการทดลองให้เหมาะสม
3. ก่อนการทดลองจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานทุกด้าน (Baseline Data) โดยการสังเกตพฤติกรรมทางสังคม จากการเล่นอิสระของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 40 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ทุกวันศุกร์ ใช้เวลา 45 นาที ระหว่างเวลา 9.00 – 9.45 น. โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของอริสา ไสคำภา (2551:85) บันทึกการสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 1 คน
4. ขั้นตอนการทดลองผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 40 คน โดยกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน ดำเนินการทดลองตามโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้นทุกวันศุกร์ใช้เวลา 45 นาที ระหว่างเวลา 9.00 – 9.45 น. โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ของอริสา โสภาคำ (2551:85) บันทึกการสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 1 คน

5 สิ้นสุดการทดลองแต่ละสัปดาห์ ผู้วิจัยนำคะแนนในแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม ทั้ง 2 คนมาหาผลรวมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

2.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมระหว่างเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการกับเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ โดยใช้ค่าสถิติ t - test (Independent Sample) แบบเป็นอิสระต่อกัน

2.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการได้รับการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการโดยใช้ค่าสถิติ t - test (Dependent Sample) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

3. การศึกษาครั้งนี้ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ มีพฤติกรรมทางสังคมดีกว่าเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยอายุ 5 – 6 ปี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

เด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการมีพฤติกรรมทางสังคมดีกว่า เด็กปฐมวัยที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้เป็นเพราะโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาและจัดทำโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการ ทุกกิจกรรมได้คำนึงถึงหลักการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความร่วมมือ ด้านการช่วยเหลือ และ ด้านการแบ่งปัน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ของเด็กที่เหมาะสม ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ได้ดี โอกาสในการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรม สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยการใช้ประสาท และร่างกายสัมผัสกับสิ่งต่างๆ การเล่น สัมผัส ทดลอง ลงมือปฏิบัติจริง

ล้วน ทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ในการร่วมทำกิจกรรมนันทนาการ โดยแต่ละกิจกรรมมุ่งเน้น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแบ่งปัน และความร่วมมือในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี ของเพียเจต์ (ทศนา แหมมณี. 2550; อ้างอิงจาก Piaget. 1972) ที่กล่าวถึงพื้นฐานองค์ความรู้ของ ผู้เรียนต้องเน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) และการเรียนรู้ดังกล่าว จะต้องจัดให้ เด็ก ได้จัดกระทำกับวัตถุ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ความคิดและเหตุการณ์จนกระทั่งสามารถสร้างองค์ ความรู้ด้วยตนเอง (พัชรี ผลโยธิน. 2543: 8; อ้างอิงจาก Hohmann & Weikart. 1995) จากที่ นักการศึกษากล่าว สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย จะมีการพัฒนาจนเกิดการเรียนรู้ได้ ก็ต่อเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทั้งกับเด็ก ผู้ใหญ่ และสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ การมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กนั้น เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับเด็ก เพื่อสร้างการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น ทั้งนี้ เพราะพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัย 3 – 6 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง สามารถ แสดงความรู้สึกและพฤติกรรมที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้สามารถพัฒนาความร่วมมือ และ การเรียนรู้ในการเข้าสังคม ดังนั้น พฤติกรรมทางสังคมที่ควรได้รับการส่งเสริม เพื่อให้เด็กได้เข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่น คือ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่นบางกิจกรรมที่มีการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาท สมมุติในสถานการณ์จำลองจากนิทาน โดยชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากการแสดงพฤติกรรม นั้นแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบนดูรา (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. 2550: 65; อ้างอิงจาก Bandura. 2003) ที่ว่า การเรียนรู้ทางสังคมเกิดจากการได้เห็น การกระทำอันเป็นตัวอย่างจากบุคคล รอบข้างที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งพฤติกรรมของมนุษย์เราส่วนมากเป็นการเรียนรู้จากการสังเกต การ เลียนแบบจากตัวแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสา ไสคำภา (2551: 65) ได้ศึกษาพฤติกรรม ทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้น อนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่ม ตัวอย่างอย่างง่าย 1 ห้องเรียนจาก 4 ห้องเรียนแล้วสุ่มนักเรียนจากห้องที่เลือกได้จำนวน 15 คน ใช้เป็น กลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ผลการศึกษา พบว่าเด็กปฐมวัยก่อนจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้ สถานการณ์จำลอง ในแต่ละช่วงสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ $P < .01$ สรุปว่าการจัดกิจกรรมเล่นนิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ส่งเสริมให้พฤติกรรมทางสังคมโดยรวมและรายด้านของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นอย่างชัดเจน และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ปานทอง (2548: 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคม ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นหัตถกรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพฤติกรรมทางสังคม โดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสิ่งที่จะส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมในการใช้นิทานหัตถกรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ดังที่ เคทส์ (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. 2537; อ้างอิงจาก Katz. 1993) ได้กล่าวถึงการพัฒนาเด็กในด้านสังคม อาจทำได้โดยการให้เด็กได้มีสิทธิเลือกทำกิจกรรม มีอิสระ ได้รับการกระตุ้น และมีความถนัดในการกระทำ ซึ่ง กรอนลันด์ (Gronlund. 1959: 232) กล่าวว่า กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนได้แก่ ร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อน การช่วยเหลือ และปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน เด็กจะได้สร้างการเรียนรู้บทบาทของตนเอง ว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร ซึ่งทำให้เด็กมีประสบการณ์ทางด้านสังคมเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มี พฤติกรรมทางสังคมที่สูงขึ้นการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้น มีหลายวิธี ที่สามารถมีส่วนช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็กได้ อาทิเช่นการจัดสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ต่างๆ รวมไปถึงการชมเชยให้รางวัล เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ซึ่งวิธีเหล่านี้ สามารถสร้างพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

จากการทำกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมซึ่งได้สอดคล้องกับทฤษฎีของเฮอร์ล็อก (Hurlock. 1964: 237 – 239) ที่กล่าวว่า รูปแบบของพฤติกรรมเด็กปฐมวัยที่ปรากฏในขณะที่เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน มีดังต่อไปนี้ คือการร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มการเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การเป็นผู้มีใจกว้างขวาง ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบปันสิ่งของและการเห็นอกเห็นใจ ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการช่วยเหลือปลอบโยนซึ่งกิจกรรมที่เด็กทำร่วมกันนั้น สามารถพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้น

ดังนั้น ในช่วงวัย 3 - 6 ปี จึงเป็นช่วงวัยที่เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคม เพราะเด็กกำลังพัฒนาการเรียนรู้ควร ได้รับกิจกรรมที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมนันทนาการจึงเปรียบเสมือนการสร้างประสบการณ์ขั้นต้นของเด็กที่จะช่วยฝึกฝนให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นด้วยความมั่นใจ และก้าวต่อไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ จึงแสดงให้เห็นว่าการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมทางสังคมดีขึ้น ทั้งนี้ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยสามารถใช้วิธีการดังกล่าวในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยได้และที่สำคัญเด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

ควรจัดให้มีโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการขึ้นในโรงเรียน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการเล่นบทบาทสมมุติ กิจกรรมกลางแจ้ง การท่องเที่ยวทัศนศึกษาหรือกิจกรรมพิเศษ เพื่อให้เด็กได้มีพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อพัฒนาด้านอื่นๆ เช่น ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ด้านการสื่อความหมาย และด้านความกล้าแสดงออก เป็นต้น
2. ควรมีการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการกับเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางร่างกายที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมทางสังคม

บรรณานุกรม

- กมล สุวรรณศรี. (ม.ป.ป.). *นันทนาการ*. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสวนดุสิต.
ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3 – 6 ปี)*. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2540, ตุลาคม). กิจกรรมพัฒนาทางกายสำหรับเด็กปฐมวัย. *การศึกษาปฐมวัย*. 1(4): 11.
- (ม.ป.ป.). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- กำโชค เพ็ญสุวรรณ. (2538). *ผู้นำนันทนาการชั้นนำ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสันนันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- คงศักดิ์ เจริญรักษ์. (2527). นันทนาการรับรองความต้องการเป็นมนุษย์. *วารสารสุขศึกษาพลศึกษาและสันนันทนาการ*. 3(125): 60 – 65.
- จันทร์ ผ่องศรี. (2534). *นันทนาการ*. เอกสารการสอนคณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดนุ จีระเดชากุล. (2546). *นันทนาการสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทิตนา เขมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 6. (ฉบับเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐปทอง ศรีท้วม. (2538). *ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการปรับกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้กิจกรรมทักษะดนตรี*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2544). *การวัดประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุปผา พรหมศร. (2542). *ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดและกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม*. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ศิริ ชัยชนะใหญ่. (2527). *นันทนาการ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสันนันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- พัฒนา ชัชพงศ์. (2541). *การวัดและการประเมินผลเด็กปฐมวัย*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรอณี เจนคติ. (2538). *จิตวิทยาการเรียนการสอน: จิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในชั้นเรียน*.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี ผลโยธิน และคณะ. (2543). *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทยตามแนวคิดไฮสโคป*. กรุงเทพฯ:
 อัมรินทร์พรินตึงเอนด์พับลิชชิง.
- ภูมินทร์ มีชันหมาก. (2552). *ผลการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เน้นการเล่นไทยที่มีคุณค่าทาง
 วัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม.(การจัดการ
 นันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537 ข). *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก หน่วย
 ที่ 3. พิมพ์ครั้งที่ 5*. นนทบุรี: มหาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- (2544 ข). *เอกสารการสอนชุดวิชาการพฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1 - 8*
 กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
 จำกัด.
- วรารณ ปานทอง. (2548). *ผลการเล่นนันทนาการประกอบการเล่นบทบาทสมมุติที่มีต่อพฤติกรรม
 ทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิพงษ์ชัย ร้องขันแก้ว. (2548). *การศึกษาผลการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านศิลปหัตถกรรมที่มีต่อการ
 พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในสถานสงเคราะห์บ้านเมตาอำเภอบ
 ปรานบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วีระพงศ์ บุญประจักษ์. (2545). *การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านไทยที่มีผลต่อพฤติกรรมทาง
 สังคมของเด็กปฐมวัย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศินันท์ นิลจันทร์. (2547). *ผลของการจัดกิจกรรมเล่นนันทนาการที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็ก
 ปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมบัติ กาญจนกิจ. (2542). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544)*. กรุงเทพฯ: ศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). *การประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาด้านสิทธิมนุษยชนองค์การสหประชาชาติ. (2544). *อนุสัญญาสิทธิเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. (2537). *แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ: แนวการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- (2545). *การวัดการประเมินผลแนวใหม่ เด็กปฐมวัย*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2550). *เอกสารประกอบการเรียนวิชา ECED201 การศึกษาปฐมวัย Early Childhood Education*. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย.
- สุขพัชรา ชัมเจริญ. (2546). *เกมนันทนาการสำหรับเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- สุติมา วงศ์วัจนกุล. (2545). *การศึกษาการเปรียบเทียบพฤติกรรมการปรับตัวของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนนานาชาติ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชุมาล เกษมสุข. (2547). *เอกสารคำสอนรายวิชา ปถ 301 การศึกษาเด็ก*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุริศา สุขุมวรรณ์. (2548). *ผลการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมที่มีต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อำไพ สุจริตกุล และคณะ. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย: การฝึกฝนกาย วาจาใจ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ.
- อริสา ไสคำภา. (2551). *พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นที่เล่นอิสระ*. ประกอบสถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อิงอร รอดน้อย. (2551). *พฤติกรรมการแสดงมารยาทไทยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่นที่เล่นอิสระประกอบการเล่นฝึกปฏิบัติจริง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการทางสังคม*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารี ตีรณปัญญา. (2552). *ผลการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการที่มีผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เด็กปฐมวัย*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (จัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารมณ นาวากาญจน์. (2541). *โปรแกรมสันทนาการ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เอก เอกสกุล. (2552). *ศึกษาผลของกิจกรรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักฟุตบอลโครงการพิเศษโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Anderson, R. T. (1979, December). Charge... A Simulation Game Designed to Teach Group Member Role Prospective Teach... Found to be Effective. *Research in Education*. 121 (5): 957.
- Bandura. (2003, June). Helping Behavior Among Preschool Children: An Observation Study. *Child Development*. 12(9). 320.
- Bennett, M. E. (1993). *Guidance and Counseling in Group*. New York: McGraw – Hill.
- Bolin, S. (1988). The At Home Independence Program: A Recreation Program Implemented by a Volunteer. *Psychology Literature*. Usison Behavioral Health Group Toledo.
- Button, Leslie. (1974). *Development Group Work with Adolescents*. London: University of London Press.
- Clore, GL.; & Robert, M. Bray. (1978, April). The Effects of Children s Stories on Behavior and Attitudes Modeling and Vicarious Role playing. *Resources in Education*. 13: 156.
- Culp, R.H. (1998). *Adolescent Girls and Out door Recreation: A case study examine Constraints and effective Programming Psychology Literature*. University of Idaho.
- Dewey, J. (1916). *Experience and thinking: Democracy and Education*. Macmillan.
- Gronlund, Norman, E. (1959). *Sociometry in the Classroom*. New York: Harper.
- Hazan, J., Boyd. (Aprli, 1975). The Effective of a Science Simulation Game on Cognitive Learning Retention and Effective Retention, *Dissertation Abstract International*. 35: 6573 A.

- Holden, Susan. (1998). *Drama in Language Teaching*. London: Longman Group Loner.
- Hurlock, E. B. (1964). *Child Development*. 5th ed. New York: McGraw – Hill.
- Katz, LG; & Chard, S. C. (1994). *Engaging Children's Minds: The Project Approach* Norwood. New Jersey: Ablex.
- Kerlinger. (1986). *Foundations of behavioral Research*. Holt Richart and Winston, Inc. The United Stated of America.
- Margaret, J. B.; & Allce. SC. (2008). *Social Emotional Screening Status in Early Childhood Predicts Elementary School Outcomes*. *Pediatrics*. 121(5); 957.
- Piaget, T.; & Inhealder, B. (1969). *The Psychology of the Children*. New York: Weaver, Helen, Basic Book.
- Ruth Strong. (1995). *An introduction to Child Study*. New York: McMillan.
- Salome, Este. (1979, September). *Play with Peer: A Comparison of the Social International of Preschool Girls and Boy*. *Dissertation Abstracts International*. 40:1349 – A.
- Seefeldt, C. (1980). *Teaching Young Children*. New Jersey: Prentice – Hall Inc.
- Webster, SC; Reid, M. J. (2004). Strengthening Social and Emotional Competence in Young children – The Foundation for Early School Readiness and Success: Incredible Years Classroom Social Skills and Problem – Solving Curriculum .*Infant and YoungChildren*.17(2): 96 – 113.
- Wood, Helen Louise. (1977, February). The Relationship Between Sociometric Status and Social Competence in Kindergarten Children. *Dissertation Abstracts International*. 37:4837 – A.
- Yookyung, K. (2003). *The Effects of Extensive learning center on preschool's behaviors in a Korean – American preschool setting*. Talbot school of Theory. Biola University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คู่มือการให้เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมทางสังคม
แบบบันทึกการให้คะแนนพฤติกรรมทางสังคม

คู่มือการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคม (อริสา โสคำภา 2551: 85)

คำชี้แจง

1. การสังเกตและการบันทึกลงในแบบสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมมี 3 ด้านได้แก่ ด้านความร่วมมือ 4 ข้อ การช่วยเหลือ 6 ข้อ และการแบ่งปัน 7 ข้อรวมจำนวนทั้งหมด 17 ข้อ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัยเป็นบันทึกในรูปของความถี่ (จำนวนครั้ง) และระดับคุณภาพของพฤติกรรมจัดเป็น 3 ระดับคะแนน
3. เวลาที่ใช้ในการสังเกต สังเกตในช่วงเวลาจัดกิจกรรมเสรีเป็นเวลาจำนวน 8 สัปดาห์จัดกิจกรรมทุกวันศุกร์ โดยสังเกตและบันทึกในชั้นดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่ 9.00 – 9.45 น.รวมเป็นเวลา 45 นาที
4. การสุ่มเวลาในการสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมตามตารางสุ่มเวลาสังเกตพฤติกรรมด้านสังคม ใช้นาฬิกาจับเวลาในการให้สัญญาณเริ่มและหมดเวลาการสังเกต

ข้อปฏิบัติการสังเกต

1. เขียนชื่อผู้ถูกสังเกต (เด็ก) วัน เดือน ปี ที่ทำการสังเกต
2. ทำการสังเกตผู้ช่วยผู้สังเกต รวมจำนวน 2 คนทำการสังเกตด้านพฤติกรรมทางสังคม การสังเกตให้ผู้สังเกต ทั้ง 2 คน คือ ผู้ช่วยและผู้วิจัยทำการสังเกตพร้อมกัน ในช่วงเวลาเดียวกันผู้สังเกตจะสังเกตเด็กทีละคน ใช้เวลาในการสังเกตคนละ 1 นาที สลับกันและสังเกตเวียนตั้งแต่เด็กคนที่ 1 - 20 และเมื่อสังเกตครบทุก 5 คน จะพักระหว่างการสังเกต 1 นาที แล้วจึงเริ่มสังเกตเด็กคนต่อไปจนครบ 20 คน เมื่อสังเกตครบ 20 คน ในรอบแรกแล้วจะสังเกตเวียนและสลับกันอีก 1 รอบ ตั้งแต่เด็กคนที่ 1 - 5

การบันทึกแบบสังเกต

เมื่อสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมตรงกับข้อใด และระดับช่องคะแนนพฤติกรรมด้านสังคมตรงกับข้อใด ให้ทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องถ้าเกิดพฤติกรรมด้านสังคมและระดับช่องระดับคะแนน พฤติกรรมด้านสังคมซ้ำช่องเดิมให้ทำเครื่องหมาย (/) เพิ่มลงในช่องเดิมตามจำนวนที่เกิดพฤติกรรมซ้ำโดยการบันทึกดังนี้

ช่องระดับคะแนน 2	บันทึกเมื่อเด็กเกิดพฤติกรรมด้านสังคมด้วยตนเอง
ช่องระดับคะแนน 1	บันทึกเมื่อแสดงพฤติกรรมด้านสังคม โดยเพื่อนหรือครูขอร้องให้ร่วมมือ
ช่องระดับคะแนน 0	บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมด้านสังคมหรือปฏิเสธที่จะทำ

การเตรียมการในการสังเกต

1. ผู้วิจัยต้องศึกษาคู่มือในการสังเกตให้เข้าใจกระบวนการในการสังเกตทั้งหมด เพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้แบบสังเกต
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมไว้ให้เรียบร้อยล่วงหน้า
3. จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ คู่มือการใช้แบบประเมินพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัย นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน และแบบสังเกตพฤติกรรมด้านสังคมไว้ให้เรียบร้อย
4. ผู้สังเกตควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้ถูกสังเกตก่อนที่จะทำการสังเกต และพยายามจำชื่อของผู้ถูกสังเกตทุกคน
5. ก่อนเริ่มทำการสังเกต ควรให้ผู้ถูกสังเกตได้ทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อยก่อน เช่น ดื่มน้ำ และ เข้าห้องน้ำ

หัวข้อพฤติกรรม	ระดับคะแนน	รายละเอียดพฤติกรรม
1. ด้านความร่วมมือ		
1.1 เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และทำตามข้อตกลงร่วมกันได้ด้วยดี	2 1 0	เด็กทำตามข้อตกลงที่กำหนดได้ด้วยตนเอง เด็กทำตามข้อตกลงที่กำหนดโดยเพื่อนบอกหรือครูบอก เด็กไม่ทำตามข้อตกลงที่กำหนดไว้
1.2 เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนจนกิจกรรมนั้นเสร็จ	2 1 0	เด็กร่วมหยิบจับวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนโดยครูหรือเพื่อนไม่ต้องร้องขอ เด็กร่วมหยิบจับวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนโดยครูหรือเพื่อนชักชวนหรือร้องขอให้ทำกิจกรรมร่วมกัน เด็กไม่ทำหรือปฏิเสธที่จะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
1.3 ทำหน้าที่ที่กลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ	2 1 0	เด็กปฏิบัติตามหน้าที่ที่กลุ่มมอบหมายให้ทำอย่างเต็มใจโดยไม่ต้องขอร้อง เด็กปฏิบัติตามหน้าที่ที่กลุ่มมอบหมายให้ทำโดยต้องขอร้อง เด็กไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กลุ่มมอบหมายให้

หัวข้อพฤติกรรม	ระดับคะแนน	รายละเอียดพฤติกรรม
1.4 ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนและร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน	2	เด็กยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนขณะทำกิจกรรมร่วมกัน
	1	เด็กยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเมื่อเห็นว่าเพื่อนคนอื่นยอมรับ
	0	เด็กไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน
2. ด้านการช่วยเหลือ		
2.1 ให้การช่วยเหลือเพื่อนขณะลงมือปฏิบัติกิจกรรม	2	เมื่อเพื่อนร้องขอความช่วยเหลือก็เต็มใจช่วยด้วยความเต็มใจ
	1	เมื่อเพื่อนร้องขอความช่วยเหลือก็ช่วยโดยที่เพื่อนและครูต้องบอก
	0	เมื่อเพื่อนร้องขอความช่วยเหลือก็ไม่สนใจและปฏิเสธ
2.2 ให้กำลังใจเพื่อนขณะทำกิจกรรม	2	เด็กพูดสนับสนุนหรือให้กำลังใจ เพื่อให้เพื่อนทำกิจกรรมจนสำเร็จ โดยเพื่อนหรือครูไม่ได้ร้องขอ
	1	เด็กพูดสนับสนุนหรือให้กำลังใจ เพื่อให้เพื่อนทำกิจกรรมจนสำเร็จ โดยเพื่อนหรือครูร้องขอ
	0	เด็กปฏิเสธการพูดสนับสนุน หรือให้กำลังใจแก่เพื่อนในการทำกิจกรรมหรือพูดให้เพื่อนเสียกำลังใจ
2.3 ช่วยเก็บของหรืออุปกรณ์เมื่อเลิกใช้	2	เด็กช่วยเพื่อนเก็บของหรืออุปกรณ์เข้าที่ทันทีเมื่อเสร็จเด็ก
	1	ช่วยเพื่อนเก็บของหรืออุปกรณ์เข้าที่เมื่อเพื่อนหรือครูร้องขอ
	0	เด็กปฏิเสธหรือไม่สนใจที่จะเก็บอุปกรณ์เมื่อเพื่อนหรือครูร้องขอ
2.4 ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน	2	เด็กยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน
	1	เด็กยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อนโดยการที่ครูต้องบอก
	0	เด็กปฏิเสธหรือไม่สนใจความช่วยเหลือจากเพื่อน

หัวข้อพฤติกรรม	ระดับคะแนน	รายละเอียดพฤติกรรม
2.5 ร่วมเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆในการทำกิจกรรม	2	ร่วมช่วยครูเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมโดยที่เพื่อนและครูไม่ต้องบอก
	1	ร่วมช่วยครูเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมโดยที่เพื่อนและครูร้องขอ
	0	ไม่ร่วมเตรียมวัสดุอุปกรณ์โดยที่เพื่อนและครูขอร้อง
2.6 รู้จักการขอโทษเมื่อทำผิดกติกาและให้อภัยเพื่อน	2	เด็กให้อภัยเพื่อนเมื่อเพื่อนทำผิดพลาด
	1	เด็กให้อภัยเพื่อนโดยครูต้องร้องขอ
	0	เด็กไม่ให้อภัยเพื่อนเมื่อเพื่อนทำผิดพลาด
3. ด้านการแบ่งปัน		
3.1 แบ่งปันของเล่นให้กับเพื่อน	2	เด็กแบ่งของเล่นให้เพื่อนโดยให้เพื่อนหยิบเอง
	1	เด็กแบ่งของเล่นให้เพื่อนโดยที่เพื่อนร้องขอ
	0	เด็กไม่สนใจที่จะทำพฤติกรรมนี้
3.2 หยิบหรือส่งอุปกรณ์ของตนให้เพื่อนเมื่อเพื่อนต้องการ	2	เมื่อเด็กสังเกตเห็นหรือทราบว่าเพื่อนต้องการใช้อุปกรณ์ที่ตนครอบครองอยู่ แล้วหยิบหรือส่งอุปกรณ์ของตนให้โดยที่เพื่อนไม่ต้องร้องขอ
	1	เด็กหยิบหรือส่งอุปกรณ์ของตนให้เพื่อน เมื่อเพื่อนร้องขอหรือเมื่อครูบอก
	0	เด็กไม่หยิบหรือปฏิเสธที่จะให้เพื่อนใช้วัสดุอุปกรณ์ของตน เมื่อเพื่อนร้องขอ
3.3 ชวนเพื่อนมาเล่นของเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกัน	2	เด็กเห็นว่าเพื่อนไม่มีของเล่นจึงชักชวนเพื่อนเล่นไม่ต้องร้องขอ
	1	เด็กชวนเพื่อนมาเล่นของเล่นในขณะที่ยกเพื่อนร้องขอ
	0	เด็กไม่ทำท่าหรือชักชวนเพื่อน

หัวข้อพฤติกรรม	ระดับ คะแนน	รายละเอียดพฤติกรรม
3.4 แบ่งปันของสิ่งของ หรือของเล่นให้กับเพื่อนก่อน	2	เด็กยอมให้เพื่อนเล่นและทำกิจกรรมก่อนโดยไม่ต้อง รอให้เพื่อนบอก
	1	เด็กยอมให้เพื่อนเล่นและทำกิจกรรมก่อนโดยเพื่อน ขอร้อง
	0	เมื่อเด็กไม่ได้ทำท่าหรือไม่สนใจจะทำ พฤติกรรมนี้
3.5 เล่นของเล่นโดย ผลัดเปลี่ยนกันเล่น	2	เด็กไม่แย่งของเล่นจากเพื่อนเมื่อเล่นเสร็จแล้ว แต่ แลกเปลี่ยนกัน
	1	เด็กไม่แย่งของเล่นจากเพื่อนแต่ไม่ผลัดเปลี่ยนกันเล่นเมื่อ ครูหรือเพื่อนร้องขอ
	0	เมื่อครูหรือเพื่อนร้องขอให้ผลัดเปลี่ยนเด็กก็ไม่สนใจที่ จะผลัดเปลี่ยน
3.6 แบ่งสิ่งของหรือขนม ให้เพื่อน	2	เด็กแบ่งของให้เพื่อนโดยให้เพื่อนหยิบเอง
	1	เด็กแบ่งของให้เพื่อนโดยที่เพื่อนร้องขอ
	0	เด็กไม่สนใจที่จะทำพฤติกรรมนี้
3.7 ให้เพื่อนยืมของเล่น ของใช้ของตนเอง	2	เด็กให้เพื่อนยืมของเล่นของใช้โดยที่เพื่อนไม่ต้องร้องขอ
	1	เด็กให้เพื่อนยืมของเล่นของใช้โดยที่เพื่อนร้องขอ
	0	เด็กไม่สนใจที่จะทำพฤติกรรมนี้

แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ชื่อนักเรียน.....ชั้นอนุบาล 3

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2553

พฤติกรรมทางสังคม	2 มาก	1 ปานกลาง	0 น้อย	หมายเหตุ
1. ด้านความร่วมมือ				
1.1 เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและทำตามข้อตกลงร่วมกันได้ด้วยดี				
1.2 เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนจนกิจกรรมนั้นเสร็จ				
1.3 ทำหน้าที่ที่กลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ				
1.4 ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนและพร้อมทำกิจกรรมด้วยกัน				
2. ด้านการช่วยเหลือ				
2.1 ให้การช่วยเหลือเพื่อนขณะลงมือปฏิบัติกิจกรรม				
2.2 ให้กำลังใจเพื่อนขณะทำกิจกรรม				
2.3 ช่วยเก็บของหรืออุปกรณ์เมื่อเลิกใช้				
2.4 ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน				
2.5 ร่วมเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆในการทำกิจกรรม				
2.6 รู้จักการขอโทษเมื่อทำผิดกติกาและให้อภัยเพื่อน				
3. ด้านการแบ่งปัน				
3.1 แบ่งปันของเล่นให้กับเพื่อน				
3.2 หยิบหรือส่งอุปกรณ์ของตนให้เพื่อนเมื่อเพื่อนต้องการ				

พฤติกรรมทางสังคม	2 มาก	1 ปานกลาง	0 น้อย	หมายเหตุ
3. ด้านการแบ่งปัน				
3.3 ชวนเพื่อนมาเล่นของเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกัน				
3.4 แบ่งปันของสิ่งของหรือของเล่นให้กับเพื่อนก่อน				
3.5 เล่นของเล่นโดยผลัดเปลี่ยนกันเล่น				
3.6 แบ่งสิ่งของหรือขนมให้เพื่อน				
3.7 ให้เพื่อนยืมของเล่นของใช้ของตนเอง				

บันทึกพฤติกรรมเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

นางสาวศนันท์ สุขสถิตย์
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข
แผนการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม
ของเด็กปฐมวัย

ภาคผนวก ข
แผนการจัดโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคม
ของเด็กปฐมวัย

สัปดาห์ที่ 1

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- ส่งเสริมให้มีความ สามัคคี - การเล่นร่วมกับ ผู้อื่น	กิจกรรมสวัสดีชาวโลก วิธีการเล่น 1. จัดเด็กยืนเป็นรูปวงกลมหันหน้าเข้าจุดศูนย์กลาง 2. ขออาสาสมัคร 1 คน มาเป็นมนุษย์ต่างดาวทำหน้าที่ วังข้างนอกรอบๆวงกลม 3. ขณะที่มนุษย์ต่างดาวทำหน้าที่วัง เด็กที่ยืนเป็น วงกลม ร้องเพลง”สวัสดี” พร้อมปรบมือ 4. ครูเป่านกหวีดให้มนุษย์ต่างดาวหยุดวังและตะบ่า เพื่อนที่อยู่ใกล้สุดให้หันมากล่าวว่า “ สวัสดี “พร้อม ยกมือไหว้พร้อมกัน 5. เมื่อสวัสดีเสร็จแล้ว คนที่เป็นมนุษย์ต่างดาวจะต้องวัง ย้อนไปคนละทางกับผู้ที่ตะบ่าเพื่อแย่งชิงเข้าแทนที่ว่าง 6. ผู้ที่ไม่สามารถเข้าแทนที่ได้จะต้องทำหน้าที่เป็น มนุษย์ต่างดาว ไปตะบ่าคนอื่นต่อไป	เพลง สวัสดี สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามา พบกัน เธอกับฉัน พบกัน สวัสดี.....	20 นาที

สัปดาห์ที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- ส่งเสริมการ ช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน - ส่งเสริมความ สามัคคี	กิจกรรมเกมแข่งรถไฟ <u>วิธีการเล่น</u> 1. อบอุ่นร่างกายโดยการให้อาสาสมัครออกมาำนำออก กำลังกายโดยหมุนเวียนกันและสลับการเป็นผู้นำ ออกกำลังกายคนละ 2 นาที 2. แบ่งผู้เล่นออกเป็นแถวตอน แถวละ 8 -10 คน ครู อธิบายและสาธิตการเล่น โดยให้ผู้เล่นทุกคนนั่งบน ส้นเท้าตัวเอง 3. คนแรกเอามือจับเอวของตนเองคนข้างหลังจับเอวคน ข้างหน้า จนถึงคนสุดท้าย 4. เมื่อได้ยินสัญญาณ ผู้เล่นทุกแถวกระโดดโดยองๆไป ข้างหน้าพร้อมๆกันในขณะกระโดดมือต้องไม่หลุด จากเอวเพื่อน 5. แถวใดถึงก่อนและมือไม่หลุดจากเอวเพื่อนแถวนั้น เป็นฝ่ายชนะ	ปูนขาว นกหวีด	25 นาที

สัปดาห์ที่ 2

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน - ส่งเสริมการร่วมกิจกรรมร่วมกัน	กิจกรรม จับคู่บันเทิง <u>วิธีการเล่น</u> 1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายเป็นการยืนวงกลมอย่างอิสระหรืออาจมีอาสาสมัครมาเป็นผู้ดำเนินการเคลื่อนไหวโดยยืนภายในวงกลม 2. สลับกันเป็นผู้นำท่าทางการเคลื่อนไหวเมื่อได้ยินสัญญาณ”หยุด” 3. เด็กปฏิบัติตามคำสั่ง เช่น จับคู่ 2 คนหรือจับคู่ 3 คน โดยเด็กจับคู่ไม่ทันจะเป็นคนออกมาเป็นผู้ออกคำสั่งเพียง 1 คน 4. สลับกันสั่งจนหาผู้ที่ชนะให้ได้จนจบเกม	เทปเพลง นกหวีด	20 นาที
- รู้จักการเล่นร่วมกัน - รู้จักการฟังและทำงานร่วมกับผู้อื่น	กิจกรรมเกม ปิดตาหาพวก <u>วิธีการเล่น</u> 1. แบ่งผู้เล่นเป็นกลุ่มๆละ 10 คน 2. เลือกผู้เล่นของกลุ่มออกมากลุ่มละ 2 คน 3. ให้เพื่อนคนที่รับผ้าไปผูกผ้าปิดตาให้อีกคนหนึ่งและคอยบอกเพื่อนที่ถูกปิดตา 4. ส่วนสมาชิกที่เหลือไปนั่งวงกลมห่างจากผู้ที่ปิดตา ระยะทาง 30 เมตร 5. เมื่อได้รับสัญญาณเริ่มเล่น ผู้ถูกปิดตาวิ่งไปหาพวกตนเองโดยมีเพื่อนที่ไม่ได้ปิดตาคอยบอกทาง 6. สมาชิกในกลุ่มที่นั่งต้องเรียกชื่อคนที่ถูกปิดตาให้ดังที่สุด ถ้าผู้ปิดตาไปยังกลุ่มตนเองได้เร็วที่สุดเป็นผู้ชนะ	ผ้าผูกตา	25 นาที

สัปดาห์ที่ 3

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- ฝึกการทรงตัว - การร่วมมือและ การช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	กิจกรรม เราไปด้วยกันนะ <u>วิธีการเล่น</u> 1. เด็กจับคู่และเขย่งไปด้วยกันตามจังหวะที่เคาะไป รอบๆบริเวณตามจังหวะหรืออาจเปิดเทปเพลงแทน เครื่องเคาะจังหวะก็ได้ 2. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้เปลี่ยนคู่อื่นและวิ่งอยู่กับ ที่ 3. เมื่อสัญญาณเริ่มใหม่ให้เคลื่อนไหวอิสระสลับกับการ ฟังสัญญาณ 4. เด็กคู่ใดจับคู่ได้ไวที่สุดเป็นผู้ชนะ	เครื่องเคาะ จังหวะ หรือวิทยุเทป เพลง	15 นาที
- ความร่วมมือใน ทำงานร่วมกับ เพื่อน - การวางแผน การทำงาน - การยอมรับ ความคิดของ ผู้อื่น	กิจกรรมแปะดีสวดยด้วย <u>วิธีการเล่น</u> 1. ครูแจกอุปกรณ์การทำกิจกรรมโดยครูแนะนำพร้อม สาธิตการทำกิจกรรมแปะดีสวดยด้วย 2. เด็กนั่งกันเป็นกลุ่มๆละ 5 คนในการทำกิจกรรม 3. เริ่มจากการวาดภาพที่เด็กต้องการขนาดใหญ่เท่า ไปสเตอร์ที่ครูแจกก่อนจากนั้นเด็กช่วยกันฉีกกระดาษ สีแล้วทากาวเสร็จนำไปติดลงบนภาพที่เด็กวาด 4. เด็กนำผลงานของกลุ่มแต่ละกลุ่มออกมาแสดงให้ เพื่อนดูตัวแทนกลุ่มเล่าผลงานของตนเองจนครบทุก กลุ่ม	อุปกรณ์การ ทำศิลปะ - กระดาษ ไปสเตอร์ แผ่นใหญ่ - สีเทียน จัมโบ้ - กระดาษสี - กาว	30 นาที

สัปดาห์ที่ 4

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- ส่งเสริมความ ช่วยเหลือ -รู้จักการแบ่งปัน	กิจกรรม นิทานอีสปเรื่องลูกหมูจอมตะกละ <u>วิธีการเล่น</u> 1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลงลูกหมูแบ่งปันและทำท่าทางประกอบเพลง 2. เด็กๆร่วมกันสนทนาถึงเนื้อเพลง จากนั้นครูเล่า นิทานเรื่องลูกหมูจอมตะกละให้เด็กๆฟังจนจบเรื่อง 3. จากนั้นเด็กแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ เท่าๆกัน (โดยผู้แสดงจะมีการเปลี่ยนการแสดงที่ละกลุ่มตามวันที่กำหนดต่อไป) 4. กลุ่มที่แสดงไปแต่งตัวตามบทบาทสมมุติที่ตนแสดงที่ตนเองวางแผนไว้ภายในกลุ่ม 5. เด็กเริ่มแสดงตามบทบาทสมมุติที่ตน แสดงครูคอยดูแลและช่วยเหลือกระตุ้นในการแสดง 6. เมื่อกลุ่มเพื่อนที่แสดงจบเรียบร้อยแล้ว กลุ่มที่เป็นผู้ชมร่วมเสนอความคิดเห็นในการแสดง 7. จากนั้นเด็กทุกคนร่วมกันสรุปถึงเนื้อเรื่องของนิทาน และการทำกิจกรรมเพื่อสอดแทรกคุณธรรมพฤติกรรมทางสังคมด้านความร่วมมือและการแบ่งปัน	เพลงลูกหมู แบ่งปัน นิทานอีสป เรื่องลูกหมู จอมตะกละ อุปกรณ์การ แต่งกาย การเล่น ตาม บทบาท สมมุติ ที่คาดศีรษะ	30 นาที

สัปดาห์ที่ 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- การเล่นร่วมกับ ผู้อื่น - การช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	กิจกรรม เกมวิ่งส่งทราย <u>วิธีการเล่น</u> 1.เด็กแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ 10 คน ยืนแถวตอนเมื่อ แบ่งกลุ่มได้แล้ว 2.ครูสาธิตการเล่นให้เด็กดูและให้เด็กทดลองก่อน 1 ครั้ง คนหัวแถวเป็นคนถือจานทรายมีทรายอยู่เต็มจานแล้ว วิ่งไปอ้อมหลักที่วางอยู่แล้ววิ่งมาส่งจานทรายให้คน ต่อไป 3.เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดคนที่ 1 เริ่มวิ่งจนครบทุก คนให้หยุดทันที 4.และมาตรวจจานทรายกลุ่มไหนที่เหลือมากที่สุดเป็น กลุ่มชนะ	จานแบน ทราย	15 นาที

สัปดาห์ที่ 5

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- การร่วมมือ การทำ กิจกรรม - ฝึกทักษะการ ฟัง	กิจกรรม ผ้ามหาสนุก <u>วิธีการเล่น</u> 1. ครูแจกผ้าสีให้กับนักเรียนคนละ 1 ผืน เมื่อเด็กๆได้ผ้าสีแล้วนั่งลง ฟังกติกาการเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรี 2. เมื่อเสียงเพลงหยุดเด็กฟังคำสั่งจากครูว่าสีอะไรจับคู่กัน อาจจะ จับสีเดียวกัน 3 คนบ้างหรือ 5คนบ้างตามคำสั่ง 3. จากนั้นเด็กๆเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรีอย่างอิสระ พร้อมการฟัง สัญญาณหยุดฟังคำสั่งต่อไปคำสั่งอาจจะเป็นเพื่อนที่จับกลุ่มไม่ ทันเป็นผู้ออกคำสั่งก็ได้การเคลื่อนไหวอิสระสลับกับการจับคู่ ดำเนินกิจกรรมจนกว่าผู้เล่นเหลือน้อยที่สุดอยู่นานที่สุดเป็นผู้ชนะ	ผ้าสีต่างๆ เทปเพลง	25 นาที
- ร่วมเล่นกับ เพื่อนๆ ได้ - รู้จักความ สามัคคี	กิจกรรม เกมรถไฟหางยาว <u>วิธีการเล่น</u> 1. แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆกัน 2. ให้ผู้เล่นแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มละ 1 คน 3. หัวหน้ากลุ่มออกมาเสี่ยงทายหัวก้อยเพื่อเล่นเป็นรถไฟ 4. ให้ผู้เล่นอยู่ในวงกลมที่กำหนดให้เมื่อให้สัญญาณเริ่มเล่นให้กลุ่มที่ เป็นรถไฟโดยการจับเอวกันวิ่งไล่จับสมาชิกอีกกลุ่มคนที่โดนจับ ออกมาต่อหางรถไฟ 5. เมื่อได้ครบหมดทุกคนแล้ว ให้เปลี่ยนกลุ่มสลับกันเล่น	นกหวีด ผู้เล่น	20 นาที

สัปดาห์ที่ 6

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- ฝึกทักษะการฟัง - การช่วยเหลือ ในการร่วม กิจกรรม ส่งเสริมการเป็น ผู้นำผู้ตามที่ดี	กิจกรรม ทะเลทรราช <u>วิธีการเล่น</u> 1. เด็กแบ่งการเล่นเป็น 4 กลุ่มโดยการแบ่งกลุ่มจำนวนเท่าๆกัน 2. เด็กๆกำหนดกลุ่มของตนเองว่าจะเป็นสัตว์อะไรที่อยู่ในทะเล 3. โดยภายในกลุ่มต้องมีการเลือกผู้นำทำทาง การเคลื่อนไหวอย่างอิสระโดยทำทางต้องไม่ซ้ำกับกลุ่มอื่น 4. ออกมาแสดงทำทางให้เพื่อนดูและให้เพื่อนทายว่ากลุ่มตนเองแสดงเป็นสัตว์อะไรจนครบทุกกลุ่ม 5. จากนั้นร่วมกันร้องเพลง “ทะเลแสนงาม”พร้อมทำท่าทางประกอบอย่างอิสระโดยผลัดกันเป็นผู้นำทำทางจนครบทุกคน	เพลงทะเล แสงงาม เครื่องเคาะ จังหวะ	15 นาที
- การช่วยเหลือ กันในการทำงาน - ส่งเสริม ความคิด สร้างสรรค์	กิจกรรม จัดสวนสร้างสรรค์ <u>วิธีการเล่น</u> 1. เด็กแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่มสมาชิก ภายในกลุ่มช่วยหาเศษกิ่งไม้เล็กๆหิน ดิน และเก็บวัสดุธรรมชาติรอบโรงเรียน 2. ครูแจกกล่องลังเล็กๆให้เด็กกลุ่มละ 1 ใบข้างในปูด้วยพลาสติก และมีพลาสติกด้านหน้าเพื่อมองเห็นผลงานได้ชัด 3. เด็กนำวัสดุที่เด็กๆเก็บมาจากรอบโรงเรียนนำมาช่วยกันจัดสวนหย่อมตามจินตนาการของแต่ละกลุ่ม 4. เด็กช่วยกันทำกิจกรรมการจัดสวนสร้างสรรค์จนเสร็จแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดถึงในการทำงานและทำผลงานของตนเองให้เพื่อนฟัง	วัสดุ ธรรมชาติ รอบ โรงเรียน เช่น ดิน , หิน ,กิ่งไม้ เล็ก ๆ กล่องลัง กลุ่มละ 1 ใบ	30 นาที

สัปดาห์ที่ 7

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- สนุกสนานใน การทำกิจกรรม - ช่วยเหลือกันใน การทำกิจกรรม	กิจกรรม พรหมวิเศษ <u>วิธีการเล่น</u> 1.เด็กแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม จำนวนผู้เล่นกิจกรรมเท่าๆ กันในแต่ละกลุ่ม 2.อาสาสมัครตัวแทนแจก กระดาษโปสเตอร์แผ่นใหญ่ ให้กับเพื่อนกลุ่มละ 1 แผ่น 3.สมาชิกภายในกลุ่มเคลื่อนไหวอิสระประกอบเพลงโดย ทุกคนช่วยกันถือกระดาษโปสเตอร์ไปด้วย 4.เมื่อเพลงหยุดต้องหยุดทำนั้นๆพร้อมฟังคำสั่งเช่นว่า ยืนบนกระดาษให้ครบทุกคน หรือกอดกันบนกระดาษ ทุกคน 5.แต่ละกลุ่มต้องช่วยกันไม่ให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งออก นอกกระดาษกลุ่มนั้นเป็นผู้แพ้ 6.ทำกิจกรรมต่อไปจนได้กลุ่มที่ชนะ	กระดาษ โปสเตอร์แผ่น ใหญ่เทป เพลง	20 นาที
- การร่วมมือใน การทำงาน - การช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน	กิจกรรม ต่อเติมสร้างสรรค์ <u>วิธีการเล่น</u> 1.เด็กๆ เลือกรูปกระดาษสีรูปทรงต่างกัน เช่นรูป สี่เหลี่ยม วงกลม และรูปอื่นๆ แบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คนในการทำกิจกรรม 2.จากนั้นนำภาพไปช่วยต่อเติมตามจินตนาการภายใน กลุ่มตนเองและระบายสีภาพให้สวยงาม 3.เมื่อเสร็จแล้วตัวแทนกลุ่มออกมาบอกผลงานของตน ให้เพื่อนฟังจนครบทุกกลุ่ม	รูปภาพ กระดาษสี รูปทรงต่างๆ สีไม้ ดินสอ	25 นาที

สัปดาห์ที่ 8

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	อุปกรณ์	เวลา
- รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน - ฝึกการคิดยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	กิจกรรม ฟังนิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว <u>วิธีการเล่น</u> 1. เด็กร่วมกันร้องเพลงลูกหมูแบ่งปันพร้อมกันจากนั้นสนทนาถึงความแบ่งปันซึ่งกันและกัน 2. ครูเล่านิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัวให้เด็กฟังระหว่างการเล่าเรื่องได้พูดคุยถึงความร่วมมือความสามัคคี 3. จากนั้นให้กลุ่มเป็น ผู้ชมในครั้งก่อนออกมาแสดงบทบาทสมมติเรื่องลูกหมู 3 ตัวให้เพื่อนดูเด็กเริ่มแสดงตามบทบาทสมมติที่ตนแสดง ครูคอยดูแลและช่วยเหลือกระตุ้นในการแสดง 4. เมื่อกลุ่มเพื่อนที่แสดงจบเรียบร้อยแล้ว กลุ่มที่เป็นผู้ชมร่วมเสนอความคิดเห็นในการแสดง 5. จากนั้นเด็กทุกคนร่วมกันสรุปถึงเนื้อเรื่องของนิทานและการทำกิจกรรมเพื่อสอดแทรกคุณธรรมพฤติกรรมทางสังคมด้านความร่วมมือและการแบ่งปันและความสามัคคี	นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัวเพลงลูกหมูแบ่งปัน อุปกรณ์การแต่งกายการเล่นตามบทบาทสมมติที่คาดคะเน	30 นาที
-ความร่วมมือในการทำกิจกรรม - การช่วยกันในการทำกิจกรรม	กิจกรรม เกมตักน้ำใส่ขวด <u>วิธีการเล่น</u> 1. เด็กแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม 2. ครูอธิบายกติกาพร้อมกับการสาธิตการเล่นให้เด็กดู 3. มีแก้วน้ำพร้อมถึงน้ำกระบวยตั้งอยู่ข้างหน้าผู้เล่นคนหนึ่ง 4. เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดเริ่มวิ่งตักน้ำใส่ขวดตนเองที่ตั้งอยู่ห่างจากจุดเป็นระยะทาง 30 เมตร 5. ใส่น้ำลงขวดแล้ววิ่งอ้อมขวดมาส่งอุปกรณ์ให้กับคนต่อไป	แก้วน้ำ ถึงน้ำ กระบวย ตักน้ำ	15 นาที

เพลง นิทานในสัปดาห์ที่ 4

เพลง ลูกหมูแบ่งปัน

ลูกหมูตัวหนึ่งมีของเล่นมากมาย
 เพื่อนๆ ยืนอยู่เรียงรายอยากเล่น
 ของเล่นเหมือนกัน
 แต่แล้วก็ต้องสับสนเมื่อคิดว่าต้องแบ่งปัน
 เป็นไงเป็นกันฉันจะเล่นคนเดียว
 แต่แล้วก็ต้องเศร้าใจไม่มีใครเลเหลียว
 เล่นอยู่คนเดียวไม่มีเพื่อนชักชวน
 ลูกหมูเลยนึกขึ้นได้ต้องรู้จักแบ่งปัน
 เพื่อนๆ รีบมาเร็วพลัน มาเล่นด้วยกันดีกว่า (ซ้ำ)

นิทานอีสปเรื่องลูกหมูจอมตะกละ

มีลูกหมู 2 ตัว พลัดหลงกับแม่ที่กลางป่าและรู้สึกหิวมาก จึงเดินออกไปหาอาหารและได้พบกับแตงโม 1 ลูก ด้วยความหิวตัวพิกินแตงโมแต่ผู้เดียว
 ดังนั้นจึงเกิดการทะเลาะกันระหว่างหมู 2 ตัว และแล้ว เจ้าลิงก็ผ่านมาจึงอาสาจะแบ่งแตงโมให้โดยการกัดแบ่งจนแตงโมเหลือชิ้นเล็กๆ 2 ชิ้น แล้วจากไป
 ลูกหมู 2 พี่น้องจึงคิดว่า ถ้ารู้จักแบ่งปันกันก็จะไม่โดนเจ้าลิงหลอกกินแตงโม แต่ก็สายไปแล้ว

นิทานในสัปดาห์ที่ 8

นิทานเรื่องลูกหมู 3 ตัว

มีลูกหมู 3 ตัว กำลังจะสร้างบ้าน ตัวที่ 1 สร้างด้วยฟางจึงเสร็จเร็ว ตัวที่ 2 สร้างด้วยไม้จึงเสร็จช้ากว่าบ้านฟาง ตัวที่ 3 สร้างบ้านด้วยปูนจึงเสร็จช้าที่สุด และยังไม่เสร็จเรียบร้อยเท่าที่ควร แต่พออยู่ได้เพราะตัวที่ 3 จะค่อยๆ ทำบ้านต่อไปจนเสร็จ

อยู่มาวันหนึ่งมีหมาป่าตัวหนึ่งซึ่งจ้องดูลูกหมู 3 ตัว และจะจับลูกหมูกินเป็นอาหาร จึงเริ่มจากลูกหมูตัวที่ 1 ก่อน และหมาป่าก็ได้เข้าบ้านลูกหมูตัวที่ 1 พังลง ลูกหมูตัวที่ 1 วิ่งไปบ้านลูกหมูตัวที่ 2 หมาป่าก็ได้เข้าบ้านลูกหมูตัวที่ 2 พังลงอีกเช่นกัน ลูกหมูทั้ง 2 ตัววิ่งมาเข้าบ้านของลูกหมูตัวที่ 3 หมาป่าก็ได้เข้าบ้านลูกหมูตัวที่ 3 อีกเช่นกัน แต่หมาป่าแรงลมหมดบ้านก็ไม่พัง จึงคิดแผนที่จะเข้าทางปล่องไฟ ลูกหมูตัวที่ 3 จึงก่อไฟและตั้งหม้อน้ำไว้ ลูกหมูทั้ง 2 ตัวได้ช่วยน้องเพราะความที่กลัวหมาป่า หมาป่าก็รู้ว่าข้างล่างที่ลงไปมีหม้อน้ำร้อนจึงลงมาอย่างรวดเร็ว ก้นหมาป่าโดนน้ำที่ร้อนจัดรีบวิ่งหนีเข้าป่าไปไม่กลับมาอีกเลย ลูกหมูทั้ง 2 จึงรับปากว่าจะมาอยู่ด้วยกัน และช่วยกันสร้างบ้านให้แข็งแรง

ภาคผนวก ค
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
ในการตรวจสอบโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการนันทนาการ
เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

1. ชื่อ – สกุล นายชัยโรจน์ สายพันธุ์
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ตำแหน่งบริหาร หัวหน้าภาควิชาสันตนาการ
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ชื่อ – สกุล นายสมควร โพธิ์ทอง
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ – สกุล นางกนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ชื่อ – สกุล นายพิภพ วังเงิน
ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ ดร.
สถานที่ทำงาน ภาควิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
(ศูนย์การศึกษาหัวหิน)
5. ชื่อ – สกุล นายไพศาล ดันติเสนา
ตำแหน่งทางวิชาการ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาและผู้อำนวยการในการจัดกิจกรรม
สถานที่ทำงาน โรงเรียนดลวิทยา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศศนันท์ สุขสถิตย์
วันเดือนปีเกิด	29 กรกฎาคม 2519
สถานที่เกิด	เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	437 ซอยร่มเกล้า 27 แยก 13 ถนนร่มเกล้า แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนดลวิทยา ซอยศูนย์วิจัย 10 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2540	ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
พ.ศ. 2554	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ